

U houdt het niet voor mogelijk, maar wij durven het aan, u nu al met allerlei fraais over kursussen om de oren te slaan. Voor de saaiten onder u zijn zij gisteren al tot bedeltekur gepromoveerd. De leuksten onder u houden ze ergens in een hoekje in bewaring tot de verveling toeslaat. Maar wie zijn nu eigenlijk de slimsten onder u? Joost Lowyck geeft het antwoord op pagina 4.

Voor wie zijn gading nog altijd niet gevonden heeft: Veto besteedt dit jaar ook weer buitensporig veel aandacht aan wat er zoal over links-extremisten, falangisten, arrivisten en natuurlijk ook terroristen wordt gepubliceerd. Om de toon te zetten kozen wij voor deze week een boek dat het iets anders aanpakt dan wij het gewend zijn: het gaat niet over wat het bewees te behandelen. Pagina 14. Of hebben we het nu over pagina 4?

Onze wiskundige cel heeft berekend hoeveel bakstenen er in Leuven geneueveld zijn tijdens de bombardementen die de stad troffen in de beide wereldoorlogen. Het getal was echter zo groot, dat wij het niet op een pagina kregen. Daarom bericht een cultuurmedewerker op die plaats over een tentoonstelling die uitlegt waarom al die bakstenen door de Pruisische ijzervreters uit hun voegen werden gewrikt. Oppassen voor vallend puin, op pagina 13.

Deze Veto is er niet enkel voor de slimsten onder u. Ook de elitaire kunnen er hun gading in vinden. Afgelopen zondag ging immers het Klapstuk-dansfestival van start, en daarover gaan wij de komende weken nog wel wat boompjes opzetten. Een voorproefje vindt u alvast op pagina 12.

Dillemans opent het academisch jaar "En nu begint een nieuwe tijd"

Op het rektorat zal men wel tevreden zijn met de opening van het academiejaar 1989-1990. Het was al enkele jaren geleden dat er nog zoveel volk aanwezig was op de academische zitting. De nieuwe Aula Maxima zat overvol. Bovendien verliep alles in een serene sfeertje. Bij de ingang van de Aula deelde het KVHV wel pamfletjes uit waarin een fatsoenlijke uitvoering van de derde fase van de staatshervorming geëist werd, maar daarbij bleef het. De overkoepelevende studentenbeweging Loko had geopteerd voor een brave bijdrage tot de opening. Geen konstentatie meer. De vernieuwde studentenbeweging zoekt het in 'konstruktief medebeheer'.

Niet alleen de studenten waren goed vertegenwoordigd op de academische zitting. Onze universiteit mocht zich bovendien verheugen in de aanwezigheid van zowat de hele CVP-top: Martens, Swaelen, Geens, Eyskens, Vandebroeck, Coens, Chabert en de Leuvense burgemeester Vansina. Verder waren, naast kardinaal Danneels, alle Vlaamse bisschoppen aanwezig. Een beetje verloren tussen al dat kristendemokratisch geweld: Tobback en Chevalier. Rektor Dillemans opende de zitting met de mededeling dat hij "een niet ongelukkig man" is. Hij probeerde daarvoor bewijzen aan te dragen in een kort overzicht van wat "het project KU Leuven" dit jaar allemaal gepresteerd heeft

en waar in de toekomst de voornaamste klemtonen gelegd dienen te worden. Op het nivo van de Vlaamse Gemeenschap ziet hij belangrijke discussiepunten op het vlak van financiering en universitaire expansie, waarbij de KU Leuven vooral pleit voor een verregaande deregulering en universitaire autonomie. Binnen de KUL zelf moet een rationalisatie van het onderwijsaanbod - het zogenaamde plan Dillemans - de kwaliteit van het onderwijs verbeteren door een afslanking van het aantal vakken en het aantal examens. De studenten moeten zo meer tijd krijgen om zichzelf te vormen. Voor docenten komen er meer mogelijkheden voor wetenschappelijk werk en studentenbegeleiding.

Ook de studenten kwamen even ter

Hoe groter de aula, hoe meer prominenten.

(Foto Hendrik Delagrangne)

sprake. Volgens de rektor is de student tegenwoordig "rustig en hij werkt hard. Hij geniet van de eigen sfeer van Leuven." Waarna de studentenvertegenwoordiging op Akademische Raad en Onderwijsraad even bewierookt werd "want die was konstruktief, actief en geïnspireerd. De externe berichtgeving was dat echter niet." Wij hebben niet de indruk dat hij met die laatste opmerking Akademische Tijdingen bedoelt. >

vervolg op p.2

Als managers idealistisch worden

'Solidarnosc' in ere hersteld

In Veto 1 hebben we melding gemaakt van 'de nieuwe wind' bij Acco, de uitgeverij die in Leuven voor het merendeel van de kursussen zorgt. Sinds jaar en dag baseerde men zich daar voor de kursusprijzen op het 'solidariteitsprincipe': alle kursussen kregen dezelfde prijs per blad, ongeacht de oplage. Op die manier worden studenten uit een kleinere studierichting niet financieel benadeeld. Acco voert zo reeds dertig jaar een unieke sociale politiek. Drie maanden geleden verwees de direktie plots het solidariteitsprincipe richting archieven: in bepaalde omstandigheden zou nu voor 'kleine' kursussen een hogere prijs per blad gevraagd worden dan voor 'grote' kursussen. Na het verschijnen van Veto 1 op 28 augustus en na de 'incidentrijke' Raad van Bestuur van 29 augustus 1989 kwam men echter op die betwiste maatregel terug. Er is blijkbaar toch nog enig gevoel voor rechtvaardigheid op deze wereld.

Het voorstel tot selectieve prijsverhoging kwam van Hubert Van Slambrouck, de direktie van de uitgeverij. Reeds een hele tijd ziet hij met groeiend onbehagen hoe de kursusediensten van de grote kringen de 'interessante' - want winstgevend - kursussen inpikken: die met een oplage van verschillende honderden exemplaren. Dat doen die kringen echter niet alleen om veel geld in de kringkas te brengen, maar óók om hun 'verlieslatende' uitgaven te financieren, de kursussen met een erg kleine oplage. Zij bouwen dus een intern solidariteitstelsel uit, net als Acco. Bij het VTK bijvoorbeeld zijn er, naast de spreekwoordelijke mega-oplages, ook verschillende kursussen met minikule oplagen van slechts enkele tientallen exemplaren per jaar. Omdat kursusediensten meestal betere - want direkte en persoonlijke - kontakten met de profen hebben, voert Acco dikwijls een strijd die reeds op voorhand beslecht lijkt.

inroepen: men werkt met betaald personeel, de koördinatie tussen drukkerij en uitgeverij kent wel eens moeilijkheden door de grote afstand tussen de vestigingsplaatsen van beide afdelingen, en Acco garandeert voor al haar kursussen een bepaalde kwaliteit. De kursusediensten spelen dat prijsverschil echter wel uit om een prof over te halen zijn kursus bij 'eigen volk' uit te geven: een taktiek die vaak succesvoller blijkt.

Omdat het op dit moment een noodzaak is om die concurrentiestrijd op het commerciële scherp van de snee uit te vechten, moeten de prijzen van de grotere kursussen 'bevoren' worden op een bodemkoers. Uit zakelijk oogpunt achtte Van Slambrouck het dan echter wel nodig dat, in tegenstelling tot vroeger, de prijs van de kleinere kursussen in bepaalde gevallen toch mocht stijgen. Hij dacht hierbij aan sommige kleine kursussen waarvan de kosten te sterk opliepen.

Sociale Raad, door 5 studenten op de Raad van Bestuur van Acco vertegenwoordigd, weigerde die argumentatie te volgen. Vanuit Sociale Raad werd er een schrijven naar de andere bestuursleden gericht waarin de nieuwe Acco-politiek in scherpe bewoordingen gehokeld werd: "Het toepassen van prijsdifferentiatie naargelang de oplage is geen

vervolg op p.3

Bevriezen

Om echt concurrentieel te blijven wou Van Slambrouck de prijs van zijn grote kursussen niet graag verhoogd zien. De prijs van Acco ligt nu reeds hoger dan die van de meeste kringkursusediensten. Daarvoor kan Acco allerlei argumenten

'K' VAN KUL - Bij het begin van het academiejaar is Veto op zoek gegaan naar het katholieke karakter van de KUL. Kardinaal Danneels wordt geplaatst naast godsdienstsocioloog Dobbelaere. Verder bericht uw lijfblad over de precare banden van deze universiteit met Rome, over de Universitaire Parochie, onderzochten we de relaties tussen de KUL en de CVP, en stooten we onverwacht op Kaas en de Orde van den Prince. Zes weesgroefjes lang, van pagina 6 tot 11.

(Foto Koen Hendrickx)

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie houdt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Akademische opening: de mis

Vechten voor autonomie?

De Kerk zat - zoals steeds - stampvol, maandagmorgen, voor de eucharistieviering naar aanleiding van de opening van het academische jaar. Een heel divers publiek: studenten van de Universitaire Parochie, opvallend veel eerstejaars, ongeveer 200 togati, maar ook zowat het hele episcopaat, Wilfried Martens, Swaelen, Eyskens, Coens en Willy Cuypers. Al die hoge genodigden en zeker ook de aanwezigheid van de pers maken dat zo'n mis niet veel sakraals meer heeft. Men had soms moeite om z'n aandacht er bij te houden. En dan liet ook de geluidsinstallatie het nog afweten.

Voor de studenten was een afzonderlijk deel van de Sint-Pieterskerk vrijgehouden, achter het altaar. Hier was niet voor een degelijke geluidsinstallatie gezorgd, zodat voor de studenten het grootste deel van de viering de mist in ging. Dat is jammer, want de homilie van pastor Marc Van Eenoo van de Universitaire Parochie was zeker de moeite waard.

Appelboom

Volgens Van Eenoo staat de mens voor een fundamentele keuze: zelf het levensproject kiezen, of zichzelf laten bepalen.

Hoewel het eerste, de autonomie, heel verleidelijk is, impliceert geloven dat de mens zijn eigen afhankelijkheid erkent. "Een gelovige ontvangt zijn opdracht. Geloven is aan zo'n oproep gehoor geven. Kristenen worden geënt, zoals een appelboom." Volgens Van Eenoo gaat zó geloven niet ten koste van de waardigheid van de mens. Menselijke ontplooiing zou een kristelijke opdracht zijn, en wetenschapsbeoefening aan een katholieke universiteit als de onze mag er zeker niet op gericht zijn de mens klein te houden.

Melk

Zó geloven impliceert wel een vernieuwd scheppingsbesef. Studenten en navorsers moeten beseffen dat Gods schepping zich aktueel nog steeds voortzet. Daarbij is niet de drang naar groots presteren belangrijk, maar het streven naar een hogere kwaliteit van het leven.

Kwaliteit, daar had je dat woord weer. Rektor Dillemans had het in één zin wel drie keer gebruikt, die morgen in het BRT-nieuwsbulletin, waar hij onder andere zijn hervormingsplan mocht voorstellen. Al ging het bij hem dan wel over groots presteren.

Ten slotte valt nog te vermelden dat Van Eenoo een pleidooi hield voor solidariteit en gastvrijheid. "Een dienst Studentenvoorzitters moet haar sociale invalshoek telkens opnieuw herdenken."

Eresaluut

Al bij al deed Van Eenoo's eresaluut toch tekort aan de menselijke waardigheid, zoals die door velen wordt gezien. De pastor leek dat zelf ook wel te begrijpen: "Nederigheid behoort niet tot onze natuur" en "Wie bekwaam is, moet zich niet schamen". Als wou hij zichzelf verontschuldigen, omdat "de deugd" waar hij van droomt niet veel kans maakt in een wereld waar de mens meer dan ooit op zijn zelfbeschikking staat.

Jan Van der Linden

Een nieuwe tijd

← vervolg van p.1

laatste weken heeft Dillemans namelijk zowat elke gelegenheid aangegrepen om Veto een veeg uit de pan te geven. Op een persconferentie eind september luidde het dat "Veto nooit een goed woord over heeft voor onze goede bedoelingen." In het jaarverslag van de KU Leuven werd dat: "Achterhoedegevechten van sommige extremistische tendensen konden het klimaat niet echt vertroebelen, maar riskeerden ons imago naar buiten toe te schenden." Blijkbaar heeft onze rektor een probleemje met Veto.

Vreemd

Maar gelukkig voor hem waaien er nieuwe winden binnen de studentenbeweging. Dillemans kon alvast breed glimlachen toen Filip Dewallens namens de studenten zich bij het begin van zijn speech afvroeg: "Is het niet vreemd dat wij dit akademiejaar niet met een jammerklacht openen? Is het niet merkwaardig dat de Leuvense studentenbeweging het met de veelbesproken plannen van de Akademische Overheid lang niet oneens is?"

Wie nog even de hoop koesterde dat het hier om een subliem stukje ironie ging, kwam bedrogen uit. Het bleek gemeend te zijn. Niet dat de studenten-z'n - een evaluatie van het plan Dillemans - volledig kritiekloos zou zijn, maar de richting die in de loop van verleden akademiejaar werd ingeslagen, werd tijdens de voorbereiding van de speech geëxpliciteerd: een aantal mensen wil volledig kappen met de vroegere studentenpolitiek en 'een nieuw élan' geven aan de studentenbeweging. De kritische aanpak van vroeger zou nooit resultaten hebben opgeleverd. De nieuwe aanpak van samenwerking met de academische overheid zal wel resultaten opleveren. Het toeverdoen is tot nader order 'konstruktiviteit'.

De speech zelf (voor de integrale tekst, zie pagina 3) woog zorgvuldig de voor- en nadelen van het plan Dillemans tegen elkaar af. Ondanks het feit dat hij goed gebracht werd, kreeg hij daardoor ook wel een serieuze moeilijkheidsgraad. Niet iedereen goochelt namelijk met begrippen als polyvalente kandidaturen of studiepuntenstelsel. Dillemans verwees later in zijn eigen toespraak een viertal keren naar de studentenspeech, telkens weer met de mededeling dat hij "de bezorgdheid van de studenten volledig deelt."

Stroop

Traditioneel krijgt, naast de rektor en de studenten, ook het wetenschappelijk personeel de kans zijn bekwamen nader voor te brengen. Al even traditioneel kaarten zij jaar na jaar hetzelfde onderwerp aan: het gebrek aan geld, coördinatie en continuïteit in het nationaal en, sinds kort, Vlaams wetenschapsbeleid. Bart De Strooper, de vertegenwoordiger van het wetenschappelijk personeel, was dit jaar verrassend concreet en duidelijk. "Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het concept Vlaanderen waar vandaag door onze politici aan gewerkt wordt, een Vlaanderen zal zijn voor vlotte economie en succesvolle ingenieurs, een land van bankiers en businessmen, waar de taak van de universiteit en haar research zal verengd worden tot vakopleiding voor, en dienstverlening aan de industrie."

De Strooper eiste dat uiteindelijk 2% van het BNP vrijgemaakt wordt voor wetenschappelijk onderzoek, met bijzondere aandacht voor het fundamenteel onder-

zoek. Verder moet het statuut van de navorsers dringend geherwaardeerd worden en moeten er mogelijkheden geschapen worden om nieuwe mandaten te creëren binnen het vast wetenschappelijk en academisch kader. Wat we daarvoor nodig hebben? Eindelijk een degelijk Vlaams beleid met "een Vlaamse minister voor wetenschapsbeleid, in plaats van een ministerkomitee."

Scharnier

Na het wetenschappelijk personeel en de studenten, was het de beurt aan rektor Dillemans. De officiële toespraak van Dillemans stond volledig in het teken van de rol en de positie van de universiteiten in het Europa van na 1992. In de universiteit van morgen moeten onderwijs en onderzoek samengaan in "wetenschappelijk onderwijs en communicatief onderzoek." Alleen op die manier zullen de universiteiten in Europa een rol - een "scharnierfunctie" - kunnen spelen als kenniscentra, plaatsen waar de toekomstige intellectuelen worden opgeleid en waar kritisch wordt gereflecteerd op maatschappelijke ontwikkelingen. Volgens Dillemans zijn

risko kan volgens de rektor ondervangen worden door een universiteit die een duidelijk "project" heeft. En onze eigenste katholieke universiteit heeft nu net het geluk dat zij een project heeft "gebaseerd op de sterkste, meest werkzame en hoogst insprekende van alle grondslagen: de etische."

Mist

De redenering die rektor Dillemans opbouwt, maakt de vrije, katholieke universiteiten - en dus ook de KU Leuven - meteen onovertreffbaar in het Europa van na 1992. Enerzijds laten ze immers de rijksuniefs achter zich omdat ze zich nooit afhankelijk hebben gemaakt van nationaal-politieke strategieën. Anderzijds laten ze de andere vrije, maar niet-katholieke, universiteiten achter zich omdat ze zich baseren op de sterkste grondslag.

Allesmaal heel mooi. Hoewel je je kan afvragen of hij de betekenis van het (katholieke) universitaire Europa niet sterk overtroeft als hij stelt dat het Erasmusproject belangrijker is voor Europa dan "vele nachtelijk losgewrongen akkoorden met viktorie-bulletins in de mistige morgen van het economisch Europa." Of wanneer hij beweert dat enkel de Europese uniefs de boodschap dat wetenschap ten dienste moet staan

Onze spion zat achter hen. Ze hadden het over Luik.

(Foto Hendrik Delagrance)

volgens punten noodzakelijk om dat doel te bereiken.

Ten eerste moet er kwaliteit geboden worden. Dat kan volgens de rektor wanneer er een grote differentiatie is tussen de uniefs onderling. Hij wil duidelijk niet weten van een standaardisering in de Europese universitaire programma's, omdat dat enkel leidt tot nivellering. Elke universiteit moet zich juist sterker gaan profileren. Door de verhoogde concurrentie zal op die manier het kaf van het koren gescheiden worden. Er zal een natuurlijke rangorde groeien tussen de Europese universiteiten, met slechts enkele topuniversiteiten. "Wie louter of vooral leefde dank zij de steun vanuit nationaal-politieke strategieën, zal niet lang overblijven. Dat zij zich nu al maar moedig voorbereiden op omschakeling." Dillemans verwijst enkele regels verder heel ekspliciet naar de rijksuniversiteiten.

Rekbaar

Ten tweede is een grote autonomie nodig om op de nog onbekende uitdagingen van Europa te kunnen inspelen. Daarvoor zijn er voldoende middelen nodig. Die moeten komen van staatsubsidies, maar de staat moet het vertrouwen opbrengen om zeer afstandelijk te blijven bij controle op het gebruik van gelden voor wetenschappelijk onderzoek. De staat moet enkel het geld leveren en gelijke toegangskansen creëren voor jongeren. Voor het overige mag zij de competentie op het Europese vlak niet verstoren.

Ten derde zal een grote flexibiliteit vereist zijn "zonder daarbij het eigen fundamentele objectief uit het oog te verliezen." De universiteit loopt namelijk het risico te bereidwillig in te willen spelen op de vragen van de arbeidsmarkt en daardoor "te veranderen in een nieuwe, ideologische uniformiteit." Dat

van de kwalitatieve lotsverbetering van de mensen "zo gezagvol en autentiek" kunnen brengen. Of wanneer hij simpelweg tot de konklusie komt dat de katholieke universiteiten de toekomst van Europa uitmaken.

Dillemans had blijkbaar de bedoeling de profetische toer op te gaan in zijn toespraak ("En nu begint een nieuwe tijd"), maar of er veel is blijven hangen van zijn boodschap, is nog maar de vraag. Zijn pompeus woordgebruik en Latijnse periodes maakten hem, als je gewoon zat te luisteren, soms volslagen onbegrijpbaar. Eén voorbeeld om dat te illustreren: "Maar op het moment dat de intellectuele onafhankelijkheid tegenover de historische stichters en officiële ideologieën geen problemen meer stelt in West-Europa, inbegrepen de universiteiten die een moreel project inkarneren zoals bijvoorbeeld katholieke universiteiten of deze gesteund op - quote and unquote - 'vrij onderzoek', en in Oost-Europa, voor het eerst sinds vijftig jaar, ruimte genoeg wordt geschapen, zonder weg terug, om een universiteit universiteit te laten zijn, op dat moment wordt de noodzakelijke autonomie bedreigd door de financiële afhankelijkheid van de Overheid voor dit duurste van alle maatschappelijke projecten: het higher education project en het wetenschapsbedrijf."

En met Dillemans' mededeling "hierbij verklaar ik de academische zitting voor gesloten en het akademiejaar 1989-1990 voor geopend" stapten we een nieuw tijdperk binnen.

Erik Paredis
Johan Reyniers

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 16
nr. 2
4 oktober 1989

Ver. uitg. Walter Pauli,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: Johan Reyniers
Redaktiesekretaris: Walter Pauli
Redactie:
Erik Paredis, Jan Van der Linden
Doka.,
Hendrik Delagrance,
Koen Hendrickx
Lay-out en vormgeving:
Lut De Boel, Koen Hendrickx,
Luc Janssens, Johan Reyniers,
Walter Pauli, Erik Paredis, Ronny
Tielen, Claudia Van de Velde,
Jan Van der Linden, Bart Van
Herck, Stef Wauters
Medewerkers:
Polleke Bijmans, Sigrid Bousset,
Lut De Boel, Koen Hendrickx,
Luc Janssens, Ronny Tielen,
Bart Van Herck, Tine Van
Heesvelde, Willem Van Maerckel,
Peter Vanduffel, Stef Wauters
Eindredactie:
Johan Reyniers

Zetwerk:
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij:
Rotatyp Brussel (8000
eksemplaren)
Abonnementen:
Studenten: 250,-; niet-studenten:
300,-; steun vanaf 600,-; over te
schrijven op rek. nr.
001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas:
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering:
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

LABYRINT

Dé beste zaal voor al uw fuiven.
Zeër goede voorwaarden!
Centraal gelegen.

Vraag inlichtingen en oordeel zelf.
Tel. 016/20.76.41 of 25.55.67.

VISSERSSTRAAT 2 LEUVEN
(BOVEN EAGLES)

burps

Als managers idealistisch worden

Acco blijft solidair

4 vervolg van p.1

opervlakkige maatregel die kadert in de al maandenlang gesuggereerde 'aanpassing van de terminologie' of de 'modernisering van de uitstraling van Acco'. Het is integendeel een ingrijpende wijziging, die één van de fundamenten van Acco omvergooit. Studenten uit 'kleinere' richtingen worden erdoor rechtstreeks benadeeld, wat tegen alle demokratiseringsprincipes ingaat.

Kadootje

Bovendien vond Sociale Raad het plan ook vanuit commercieel oogpunt een ernstige miskeule: "Het is alleszins dwaasheid te stellen dat Acco er op die manier in zal slagen cursussen (met een grote oplage) van de kringkursussen terug te winnen". Een dergelijke politiek moet gebaseerd zijn op overleg en samenspraak, niet op een uitzichtloze aanscheeling van prijsverlagingen." Bovendien zaten de leden van de Raad van Bestuur van Acco ook enigszins vervoed met de reeks artikelen over Acco die in Veto 1 verschenen waren. Ook hier werd gepleit voor het behouden van de solidariteit tussen de studenten. Kortom, de studentenorganisatie had in een eerste reactie haar ongenoegen duidelijk laten blijken.

Jozef Heldens, de nieuwe Algemeen

Direkteur van Acco, is op dat moment pas een volle maand in dienst. Hij zal zich het debuut in deze 'hoogstaande werkomgeving', zoals in de vakature beloofd, alleszins een weinig anders hebben voorgesteld. Heldens betreurt de gang van zaken wel een klein beetje: "Ik heb tegen de studenten gezegd dat mijn deur steeds openstaat, dat ik steeds voor overleg, tot praten en luisteren bereid ben. En nu maak je zoiets mee." Het is ook niet naar hem dat de steen geworpen wordt. De beslissing tot prijsdiferentiëring werd immers genomen voor Heldens op 1 augustus 1989 bij Acco in dienst trad.

"Wij waren nogal geschrokken van de heftigheid waarmee de studenten reageerden. Wij hebben ons dus afgevraagd of we onze kosten niet op een andere manier zouden kunnen beperken, zonder aan het solidariteitsprincipe te raken", aldus Heldens. Hij riep dan ook de verschillende directeuren, plus Jan Bundervoet, de vorige Algemeen Directeur ad interim, in beperkt konklaaf samen om de maatregel te evalueren. "Wij hebben andere oplossingen gevonden, en beslisten om met de direktie naar de Raad van Bestuur te stappen met een kadootje: de intrekking van de beslissing."

Die bewuste Raad van Bestuur van Acco verliet enigszins tumultueus. Ten

eerste had Sociale Raad, voor de vergadering begon, voor een beperkte en ludieke actie gezorgd. Op de vergadering zelf was er enige heisa rond de aanwezigheid van studenten met een volmacht van de afwezige studentenafgevaardigden. Sociale Raad argumenteerde dat de studenten-beheerders niet op de Raad van Bestuur zitten als 5 afzonderlijke individuen, maar als afvaardiging vanuit Sociale Raad zelf. Als representatieve organisatie van de Luwense studenten delegeert zij een aantal mensen. Die zitten daar echter niet ten persoonlijke titel, maar louter als afgevaardigden. Persoonlijke eskapades en ambities kunnen op die manier immers het best tegengegaan worden. Als dan enkele van die afgevaardigden verhinderd zijn - wat niet uitzonderlijk is voor studenten in augustus - kunnen andere mensen met een volmacht die plaats innemen: het is immers de afspraak van 'de studenten' die telt.

De oud-studenten bekenen alles strikt juridisch: er zijn 5 studenten die beheerd zijn, en die hebben wettelijke verplichtingen. Alle andere mensen werden daarom verzocht de vergadering te verlaten. Na enige discussie bleek geen van beide partijen op haar standpunt te willen terugkomen. De meningen stonden diametraal tegenover elkaar. Liever dan met een gehalveerde fractie te

OFUP

Een job binnen handbereik !

bel ons nog vandaag :

OFUP jobs voor studenten :
02/242.54.28

ma.-vrij. 13 u. 30 - 19 u. 30

Lambermontlaan 474,

1030 Brussel

moeten aantreden, trokken de studenten zich terug. Waarop de oudstudenten en directeuren en *petit comité* verder vergaderden.

Die afwezigheid van studenten was echter niet te merken in de beslissingen die genomen werden. Het voorstel van de direktie kon op algemene instemming rekenen: Acco blijft het solidariteitsprincipe als uitgangspunt behouden. In het verslag vinden we daarover volgende passus terug: "Op de cursussen die ondertussen sinds juli door Acco uitgegeven zijn is geen enkele prijsverhoging toegepast. Het experiment met een nieuwe werkwijze voor de bepaling van de kost-prijsverhouding van de cursussen wordt in de huidige context opgeheven, om de inmiddels gerezene misverstanden te vermijden. Er zullen in de toekomst hernieuwde pogingen ondernomen worden om de kost van de cursussen zoveel mogelijk nog verder te

drukken, zonder op enigerlei wijze aan de kwaliteit ervan te tornen."

Sociale Raad is vanzelfsprekend opgetogen over die beslissing en over de positieve afloop van de hele zaak. Het is een bewijs dat de gevoerde politiek (men heeft zich niet op zijn kop laten zetten, maar krachtig gereageerd) wellicht de juiste was. Ook de houding van de andere leden van de Raad van Bestuur, de oud-studenten en de direktie, mag positief onthaald worden. Zij stellen blijkbaar een principe als demokratisering van het onderwijs en onderlinge solidariteit tussen studenten nog steeds centraal. De vroegere beslissing tot selectieve prijsverhoging zullen we dan maar beschouwen als een ongelukkig, tijdelijk slipperje. Dat komt zelfs in de beste families wel eens voor.

Walter Pauli
Ronny Tielens

Mijnheer de Rektor, dames en heren, beste vrienden

Is het niet vreemd? Is het niet vreemd dat wij dit akademiajaar niet met een jammerklacht openen? Is het niet merkwaardig dat de Luwense studentenbeweging het met de veelbesproken plannen van de Akademische Overheid lang niet oneens is?

Natuurlijk zijn wij blij. Al jaren klagen we over de te hoge studiebelasting. Al jaren wijzen we erop dat het gros van de vakken te encyclopedisch opgevat wordt. En nu is er eindelijk een omvangrijk project om daar iets aan te doen.

Indedaad, een drastische beperking van de studiedruk is noodzakelijk. Waar velen van mening zijn dat de student pas in de prille lente voor het eerst zijn cursussen openstaat, is de werkelijkheid veel minder poëtisch. In een recent rapport van onze eigen universitaire diensten is berekend dat de student gedurende het gehele akademiajaar een gemiddelde van 44 uur per week haalt, en dan spreken we nog niet over de eksamenperiodes.

Maar er is meer. Studiedruk is niet enkel het probleem van de hoge stapels cursussen en van de zware werkweek. Er is erg nauwkeurig vastgelegd wat je in die tijd precies moet doen. Een stresserende bezigheid. Voor creativiteit is nauwelijks ruimte gelaten. Je doorloopt een traak programma bestaande uit een resem vaak steriele stappen.

De versplintering van de energie van studenten over een overaanbod aan vakken legt een zware hypoteek op het rendement van hun inspanningen. Dat fundamentele verband tussen kwantiteit en kwaliteit heeft het hervormingsproject blijkbaar opgemerkt. Een kwantitatieve rationalisatie als middel van een kwalitatieve herwaardering.

Kwalitatieve herwaardering. In de Rechtsfaculteit is in het begin van het vorige akademiajaar een beklijvingstoets gehouden. Onaangekondigd werden de studenten gekonfronteerd met de stof die enkele maanden ervoor - voor tweede zitters enkele weken ervoor - geëksamineerd werd. Met rampzalige resultaten: gemiddeld haalden de studenten nog zowel 6 op 20. Bovendien werd bevestigd wat iedereen al lang wist: precies die vakken die bekend staan als een oefening in het betere papegaaiwerk skoren het minst.

Interessant aan het plan is het dat ingaat op onze vraag om de onderlinge equivalentie van vakken vlotter te aanvaarden. Is het niet onzinnig dat je een vak dat je tijdens een vorige studie of een niet geslaagde eerste kandidatuur met goed gevolg afgelegd hebt, opnieuw moet volgen als je een nieuwe studie aanvat. Wordt er dan toch een vrijstelling verleend, dan gebeurt dit op louter willekeurige basis.

Het hervormingsplan is een project om de inspanningen van iedereen beter te laten renderen. Een beter rendement halen door het ballast van de opleiding te laten vallen. Een vermindering van de kurrikula zal het geleverde studiewerk ongetwijfeld efficiënter maken. Maar - laat ons wel wezen - de uitvoering van zo'n

hervormingsproject, dames en heren, moet voortdurend aan zijn uitgangspunten getoetst worden. Het is immers goed denkbaar dat die uitvoering het oorspronkelijke opzet te buiten gaat, dat de organisatie van ons universitaire onderwijs een richting inslaat die door het plan niet vooropgesteld was. Dit zullen wij onder geen enkel beding aanvaarden.

Zo moet de rationalisatie beperkt blijven tot wat echt als ballast beschouwd kan worden. Het is het eeuwige verhaal van het kind en het badwater. Elke ingreep moet een antwoord zijn op de vraag naar wat zinvol is voor de opleiding in kwestie. De relevantie van vakken of opties is niet alleen te meten aan de hand van het aantal geïnteresseerde studenten.

Enmaal de hoeveelheid contacturen van het kurrikulum is ingeperkt, moet er met argusogen over gewaakt worden dat de omvang van de stof niet tegelijkertijd eskaleert. Het is immers een koud kunstje éénzelfde dikke cursus sneller en ouder op een paar uur minder te debiteren. Zo is het even onaanvaardbaar dat de zelfstudie die de verloren contacturen compenseert al even detaillistisch geëksamineerd zou worden. Het gevaar is groot dat het rationalisatie-plan een parallel zwart circuit van schoolse leerstof creëert. Ook is het onzinnig vakken domweg samen te voegen zonder hun inhoud op elkaar af te stemmen. Daarom moet dringend voor een daadwerkelijke vorm van controle gezorgd worden.

Met de vereenvoudiging van de structuur van een te veel verleden programma's viseert dit plan ook een zekere flexibiliteit. Zo'n flexibiliteit zet evenwel de deur op een kier voor misbruiken

An een studentenspeech gaan steeds enkele Avergaderingen vooraf. Op een eerste samenkomst wordt het thema van de speech besproken. Men stelt dan ook een beperkt comité samen, dat een coherente tekst moet klaarstellen. Op een tweede vergadering wordt hun werk gekeurd: het regent dan inhoudelijke en stilistische op- en aanmerkingen. Eens de definitieve versie goedgekeurd is, gaat men over tot de aanstelling van de spreker. De kandidaten dienen een stukje tekst te deklameren. Als er meer kandidaten zijn - wat meestal het geval is - vindt er een verkiezing plaats. Ook de speech zelf is aan de uitrustelijke goedkeuring van de kringen onderworpen.

Met die kringen liep het dit jaar echter goed fout. Vroeger streefde men naar een maximale inspraak, door de eerste vergadering op het einde van de vormingsdriedaagse van Sociale Raad en Kringraad te plannen. Alle afgevaardigden zijn dan samen om een eerste inleiding te krijgen. Sinds vorig jaar beperkt Kringraad zich echter tot een tweedeaagse, en doet Kulturaard ook mee. Hierdoor viel de koppeling driedaagse-speech weg. Dit jaar was de eerste vergadering de week voor de driedaagse.

die voor de studentenbeweging echt niet kunnen. Er zijn er zo vier.

Ten eerste kan de verleiding groot zijn om meer gebruiksvriendelijke programma's en een versoeptel vrijstellingsstelsel te beschouwen als een eerste stap voor het invoeren van een doorgedreven studiepuntenstelsel. In zo'n stelsel promoveren men in feite het studeren *à la carte*: de student haalt een diploma zodra hij een bepaald aantal studiepunten verzameld heeft.

Buitenlandse voorbeelden - denk maar aan West-Duitsland, Nederland of Italië - hebben afdoende aangetoond dat een doorgedreven studiepuntenstelsel enkel leidt tot studieduurverlenging. Zo'n systeem is trouwens in strijd met de geest van het plan zelf. Het is toch de bedoeling de ruggegraat van de opleiding beter te profileren. Is dat opzet te rijmen met een stelsel waarin de student zijn toekomst links en rechts bij elkaar kan sprokkelen?

Een tweede misbruik van flexibele kurrikula is het invoeren van de beruchte polyvalente kandidaturen. Hier kunnen we kort zijn. Het mag nooit de bedoeling zijn, omwille van organisatorische redenen, naar misplaatste homogeniteit onder studierichtingen te streven. Bij een dergelijke operatie moet noodgedwongen een teveel aan vak-eigen kennis prijsgegeven worden. Zo'n offer moet dan toch ergens opgevangen worden. Ofwel legt men zich neer bij de verlaging van het nivo van de specifieke opleiding, of, wat waarschijnlijker is: men vangt ze op door de duur van de opleiding te verlengen.

Ten derde vreezen wij dat die flexibiliteit vooral bedoeld is om makkelijker in te spelen op de huidige externe druk op de universitaire programmatie. Het ligt voor de hand dat de

STUDENTEN?

Op die vergadering bleken maar weinig kringen actief geïnteresseerd. Op vormingsdriedaagse, waar toch veertig afgevaardigden samen waren, werd er dan weer geen woord over gerept. Drie dagen later was dan de tweede vergadering. Naast een aantal Loko-fanaten waren er 5 (vijf) kringen aanwezig. Waaran de afgevaardigden van VRG, VTK en Psychologie de speech dan nog zelf hadden geschreven. Enkel Romania en LBK waren 'objectieve' luisteraars.

Gedeeltelijk ligt de fout bij de afwezigheid: zij werden tot tweemaal toe schriftelijk uitgenodigd, en horen dan ook hun verantwoordelijkheid te nemen. De Loko-verantwoordelijken gaan echter ook niet helemaal vrijuit. Vóór een vormingsdriedaagse, op het einde van de tweede zitting, plan je een vergadering van die aard. Het einde van een vormingsdriedaagse, met veel en geïnformeerde afgevaardigden, biedt ons inziens betere kansen voor een bredere discussie. Als eerste toets voor een echt democratische besluitvorming mag dat wel.

interactie met de internationale wetenschappelijke cultuur zonder meer bevruchtend is. Maar de internationalisering mag de autonomie en de eigenheid van onze Alma Mater niet schaden. Het Erasmus-programma is bijvoorbeeld geen reden om aan deze instelling een semestereksamenstelsel te voeren.

Een laatste, maar daarom niet minder schrikwekkend gevolg van de hervorming betreft de heroriëntering van de mislukte eerstejaarsstudenten. Indien het enkel gaat om de over-

STUDENTEN SPEECH

dracht van met goed gevolg afgelegde vakken op een andere studierichting aan of zelfs buiten de universiteit, dan hebben wij geen bezwaar, integendeel. Maar dan gaat het om *mislukte*, en niet om *mislukkende* eerstejaars, zoals in het plan staat.

Dit is geen onbelangrijk verschil. Want wij stellen vast dat er in de Onderwijscommissie van de Fakulteit Economie een verband gelegd wordt tussen de slaagcijfers op de proefeksamen in januari en die in de eerste en de tweede zitting, en dat op basis daarvan naarstig gezocht wordt naar een middel om zwakke studenten na de proefeksamen voortijdig naar het Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit te doen afvleuren. Op die manier zal men niet alleen het unieke karakter van de Luwense proefeksamen ondermijnen, maar men zou zo ook een nieuwe socio-kulturele drempel in het leven roepen. Want hoe vroeger de beoordeling, hoe kleiner de kans om een socio-kulturele achterstand in te lopen.

De studentenbeweging, dames en heren, is er al lang van overtuigd dat ons universitair onderwijs aan herbronning toe is. In die zin zijn wij dan ook bereid aan de uitvoering van een grondig hervormingsproject mee te werken.

Wij kunnen evenwel nooit aanvaarden dat men van de gelegenheid gebruik maakt om onbepreekbare elementen in dat project te integreren. Een goede hervorming van het onderwijsaanbod in de eerste en tweede cyclus heeft noch een doorgedreven studiepuntenstelsel noch polyvalente kandidaturen nodig. Internationaal samenwerken kan gezinszins betekenen dat onze instelling haar eigenheid verloochent. Het versoepleen van de vrijstellingen-ingenaming mag geen middel zijn om eerste kandidatuurstudenten van een volwaardige kans op een universitaire vorming te beroven.

Er moet over gewaakt worden dat dit plan het nieuwe, kwalitatieve *dian* dat beoogd wordt, ten volle bereikt. En wij rekenen erop, mijnheer de Rektor, dat de studenten op alle nivo's bij de uitvoering van dit project en bij de controle erop betrokken worden. Want wij willen U best een handje helpen, weet U.

Joost, Jan en Jef over cursussen

De student als konsument

In dit ondermaanse wordt vreselijk veel geleuter. En alsof dat nog niet erg genoeg is, loopt het hier ook nog vol met figuren die menen dat al die onzin moet worden neergeschreven. Aan een unief resulteert dat nogal eens in cursussen. Rommelige kollages of hoogstandjes van desktop publishing, uitgespuwd door Acco of in mekaar gedraaid op een kursusedienst, wonderen der wetenschap of slap geklets. Er is zelfs een instantie die zich met niets anders bezighoudt: de Dienst Kursusontwikkeling. Veto sprak met de verantwoordelijke professor Joost Lowyck, en met medewerkers Jan Elen en Jef Van den Branden.

Veto: *Jullie poneren de algemene stelling dat een cursus complementair moet zijn aan het mondelinge betoeg. Hoe vullen jullie dat concreet in?*

Lowyck: «Dat hangt van de situatie af. Een docent moet zich afvragen wat de functie van zijn hoorcollege is, en hoe een uitgeschreven tekst daar een aanvulling bij kan zijn. Zo kan een tekst gebruikt worden om bio- en bibliografisch materiaal door te geven naast de eigenlijke uiteenzetting, of omgekeerd, om een algemeen overzicht te geven zodat het hoorcollege enkel nog een aantal problemen moet bekomentarieren.»

«Belangrijk is dat een college waarvoor geen cursus beschikbaar is, van de student een heel specifieke activiteit vraagt: notities nemen, eigenlijk gewoon informatie oppenemen waarbij je vooral niets mag vergeten, is een uiterst arbeidsintensief gebeuren, dat door een cursus-tekst opgevangen kan worden.»

Veto: *Bestaan er algemeen geldende criteria voor cursussen?*

Elen: «Ja. We delen die criteria in een aantal categorieën in. Eerst en vooral moet de functie van elk inhoudelijk element in het geheel duidelijk zijn. Dat kan gaan om begrippen en relaties tussen die begrippen, maar ook om tekstonderdelen en de relaties daartussen. Een tweede groep van criteria heeft te maken met de consistentie van zo'n tekst: termen en symbolen bijvoorbeeld, moeten steeds eenduidig gebruikt worden. Een expert kent meestal een hoop begrippen die eigenlijk eenzelfde realiteit dekken en die hij dan door elkaar gaat gebruiken. Al was het maar uit schrik dat het te saai wordt en dat z'n studenten in slaap gaan vallen. Maar zoets is alleen verantwoord als elke term duidelijk gedefinieerd en met de andere in verband gebracht wordt.»

Lowyck: «Dat laatste is natuurlijk afhankelijk van het soort wetenschap. In exacte wetenschappen is de neiging om synoniemen te gebruiken veel geringer

dan in humane wetenschappen. Die studenten houden ook niet van een te verbaal opgevatte cursus, ze werken liever met condensaten van formules dan met uitgeschreven teksten.»

Van den Branden: «Zo kwam over een nieuwe cursus kwantumfysika die wij mee ontwikkeld hebben de klacht dat hij te verbaal was. Anderzijds vonden velen het goed eens met die benadering gekonfronteerd te worden, in plaats van beperkt te blijven tot het geformaliseerde, omdat het je dwingt verder door te denken dan je normaal doet wanneer je met formules omgaat.»

Elen: «Veel docenten binnen positieve wetenschappen vrezen dat hun studenten voor een stuk misvormd zijn, en op de duur niet meer in staat een gewone tekst te lezen of te schrijven. Dat heeft ook te maken met het derde type criterium: de samenhang. Veel van de kandidaat-kursusstukken die wij hier binnenkrijgen hangen duidelijk niet aan elkaar. De relatie tussen de tekstonderdelen moet niet alleen duidelijk zijn, die moet er ook zijn.»

Lowyck: «Het probleem is dat een expert in een bepaalde materie in zijn denkproces dikwijls heel wat stappen overslaat die evident zijn voor hem, maar niet voor een leek. Men vergeet vaak te expliciteren. Ik wil maar benadrukken dat een onsamenvangende cursus niet noodzakelijk te wijten is aan de incompetentie van de docent...»

POK

Van den Branden: «Bij jonge docenten speelt vooral mee dat wie voor het eerst een cursus opstelt automatisch in de bestaande literatuur gaat duiken. Men haalt daar dan een aantal dingen uit die stuk voor stuk belangrijk geacht worden, maar vergeet daar vaak een lijn in te trekken.»

Veto: *Wat zijn eigenlijk de wetenschappelijke criteria voor zo'n cursus?*

Lowyck: «Er zijn eerst een aantal vakinhoudelijke criteria, de experten-

kant van een cursus zou je kunnen zeggen: korrektheid, juiste selectie van informatie, volledigheid... Het criterium is eigenlijk dat vakcollega's die tekst ook als kwalitatief hoogstaand moeten kunnen beschouwen. Maar naast de logica van het vak is er de psycho-logika van de student, het mentaal functioneren van de student. Goed kursusmateriaal moet die twee op mekaar kunnen afstemmen, moet de student toelaten binnen te treden in de logica van de cursus.»

Veto: *Hoe zit het met de lay-out? Studenten krijgen vaak nogal bedenkelijke kollages voorgeschoteld.*

Elen: «Daar is enorm veel onderzoek naar gebeurd. Naar het al dan niet onderstrepen, het gebruik van kleur, maar ook naar de gewenste zinslenge en zo. Het moet niet overschat worden: als de inhoud op zich duidelijk is, hebben al die dingen niet zo veel belang. Maar zelf hebben wij bijvoorbeeld beslist om nooit kernwoorden, definities enzo te onderstrepen in een tekst. Uit onderzoek blijkt dat wat onderstreep is beter onthouden wordt door de student» maar dat hij

De man die niet op de foto staat heet Jan.

(Foto Koen Hendrickx)

daardoor ook gekonditioneerd wordt, gaat denken dat alles wat echt belangrijk is ook steeds onderstreep is. Bovendien moet je een student zelf laten achterhalen wat belangrijk is.»

Lowyck: «Dat is het principe van de zelfregulering. In veel cursussen zit een overdoos van sturing, waardoor studenten louter reproductief gaan functioneren. Trefwoorden worden afzonderlijk vermeld, belangrijke dingen in vetjes gezet, en de student moet dan eigenlijk alleen maar het profiel dat uit die cursus naar voren komt reproducteren. Er is in de onderwijspsychologie tegenwoordig een tendens om wél heldere informatie te geven, maar de student toch ook te verplichten om zelf een structuur te konstrueren. Commerciële cursussen die blaken van vraagjes tussendoor, grijze kolommen, gele velden, roze woorden enzovoort, die ogen wel goed maar doen uiteindelijk de zelfwerkzaamheid van de student.»

Veto: *Jullie zinnen van plan om aan de hand van al die criteria systematisch de Leuvense cursussen te gaan evalueren?*

Lowyck: «De POK's zouden dat eigenlijk altijd moeten doen bij de vijfjaarlijkse verlenging van de leeropdracht: die moet immers gebeuren aan de hand van de syllabi die door de prof in kwestie voorgelegd worden. Dan zou de POK in feite ook een uitspraak moeten doen over de deugdelijkheid van het materiaal: heeft het de juiste omvang, is het goed gestructureerd, logisch, geeft het de actuele stand van zaken weer...? Maar naast de inhoudelijke beoordeling zou er eigenlijk ook een soort didactische analyse moeten worden gemaakt.»

Elen: «Het vraagt enorm veel werk. Je kan wel fouten aanvoelen wanneer je

een kursustekst leest, maar daar dan de oorzaak van vinden en er een objectief oordeel over vellen, is een zeer intensieve bezigheid.»

Geleide

Veto: *Kan zoets niet in samenwerking met de kringen? Zij verwerken het onderzoek en verwerken de resultaten, jullie interpreteren en evalueren?*

Lowyck: «Studenten kunnen inderdaad een aantal criteria verifiëren, maar een didactische, leerpsychologische screening vereist toch een professionele kennis van leerprocessen en van algemene didactiek. Maar we zijn van plan om in samenwerking met de Dienst Universitair Onderwijs een soort evaluatietijl voor geschreven cursussen te maken, een beetje analoog met de evaluatietijl over het docerengedrag. In die zin lijkt het me wel een goed idee om bij het afnemen van die enquêtes samen te werken met de fakulteitskringen.»

Veto: *Er bestaan natuurlijk alternatieven voor de klassieke uitgeschreven cursus. Zo zijn er nogal wat profijen die pas na het beëindigen van de lessenreeks een tekst ter beschikking stellen. Vaak zijn het ook studenten die hun notities uitkitten en ter beschikking stellen.*

Lowyck: «Ik vind toch dat studenten in de gelegenheid moeten gesteld worden om hun studie zelf te plannen. Wat

Van den Branden: «De nieuwe communicatietechnologieën zullen onze universiteit mettertijd dwingen om af te stappen van louter kontaktonderwijs. Afgezien daarvan is een grote variatie van lesvormen noodzakelijk om studenten te laten wennen aan diverse soorten van informatieverwerking. Men is recent tot het inzicht gekomen dat afzonderlijke studievaardigheidstraining als een algemene introductie tot het omgaan met leerstof een flasko blijkt te zijn. Je leert mensen pas studeren wanneer je dat inbed in een vakinhoud. Zelfstudiepakketten combineren dus het leren studeren en de informatieoverdracht.»

Veto: *Er is ook een steeds sterkere tendens om in plaats van een cursus gewoon een boek te gebruiken. Afgezien van het financiële aspect - die dingen zijn duur - is de aanpak van een dergelijke publicatie, bijvoorbeeld wat het gebruik van jargon betreft, anders dan die van een kursustekst.*

Lowyck: «Ik wil daar genuanceerd op antwoorden. Een reader met representatieve teksten, of een goed inleidend overzicht zoals dat in de VS vaak gebruikt wordt, kan heel interessant zijn en voor een docent natuurlijk erg tijdsbesparend. Op licentieniveau moet een student toch in staat zijn een wetenschappelijke publicatie te verwerken. Als een publicatie daarentegen alleen maar gekozen wordt omdat een prof toevallig een boek geschreven heeft

en dat dan maar oplegt omdat het waarschijnlijk toch geen kwaad kan, is dat natuurlijk te betreuren. De vraag is altijd: wat is de doelstelling van de cursus, en beantwoordt het boek daaraan?»

«Bovendien moet er een duidelijke didactische oriëntatie zijn, zodat de student voldoende informatie krijgt om de betekenissen uit het boek te gaan distilleren in functie van wat hij moet kennen. Anders wordt het een muur waar hij voor blijft staan omdat bijvoorbeeld de informatie niet aansluit bij zijn vooropleiding. Een boek is geen zelfstudiepakket. Het algemene probleem is dat experts vaak niet in staat zijn om informatie te herstruktureren en te herformuleren voor beginners. Voor hen is de vakwetenschappelijke waarde het enige criterium om een publicatie aan de studenten door te spelen. Het didactische is steeds onderbelicht, zoals aan de universiteit onderwijs in zijn geheel ondergewaardeerd is.»

«Men ziet de universiteit als een onderzoeksinstelling die daarenboven de onderzoeksresultaten aan anderen doorgeeft. Het didactische was als iets marginaals beschouwd waar je geen tijd, geen mensen en zeker geen geld in steekt. Het is een beetje zoals met de informatie, waar men pas gebruiksvriendelijker geworden is toen men begon te ontdekken dat al die spullen eigenlijk door mensen gebruikt moeten worden. Misschien is die parallel handig om ook hier de zaak ter sprake te brengen. User interface, de student als konsument, zo'n paar economisch-technologische termen, dat slaat misschien beter in dan ouwerwetse zielepotige termen als didactiek en zo.»

Peter Vanduffel

CASA LUSA Portugal alsof u er zelf was

Het Portugees Huis
Parijsstraat 73 - 3000 Leuven

Open: 12 - 19 u.; vrijdag: 10 - 19u.
gesloten op zon-; maan- en dinsdag.

CASA LUSA is de enige zaak in de hele streek, die gespecialiseerd is in artisanat en wijnen uit Portugal

WIJNEN in exclusiviteit: de befaamde GATÃO Vinho Verde, TROVADOR rosé, DÃO Meia Encosta '85 en andere prestigieuze wijnen, likeuren en porto's.

ARTISANAAT: Het mooiste, volgens aloude tradities met de hand vervaardigde, zwart gebakken, aardewerk. Uniek in heel Europa. Een schat aan volkskunst, rechtsstreeks geïmporteerd voor uw bloemenvazen en... de Portugees wijn.

Voor studenten of bij aankoop in het groot is er een korting tot 10% voor wijn en zelfs tot 30% voor het artisanat.

Wachtrijen in Alma

Leve de snelheid

In het begin van het academiejaar lijkt het wel of iedereen op hetzelfde moment op dezelfde plaats moet zijn. Het gevolg is dat je zowel overal in Leuven in de file staat. De studentenrestaurants van Alma ontsnappen niet aan dit fenomeen. De bedieningssnelheid staat dan ook bovenaan de lijst van actiepunten voor dit academiejaar. Alma maakt zich sterk dat het einde van de files in zicht is. Doorschuiven maar.

Vooraf in de grote Alma's (Alma 1, 2 en 3) wordt men gekonfronteerd met piekmomenten die afhankelijk zijn van het einde van de lessen 's middags of 's avonds. Dit geeft aanleiding tot filevorming, zeker in de eerste weken van het academiejaar wanneer nog niet alle studenten hun draai hebben gevonden. Het probleem wordt op verschillende fronten aangepakt.

Er is ten eerste Alma 3 waar de toestand tot nu toe vrij akuaat was. De middagdienst verloopt hier tamelijk rustig tot klokslag één uur. Op dat moment leggen alle profen zowel tegelijk hun krijtje neer en komt een grote massa studenten van de kampus 'eksakte wetenschappen' te voet, per fiets of met de auto afgezaakt naar dit restaurant. Om twee uur worden die dan allemaal weer verwacht in de auditoria en de tekenzalen. Ze hebben dus welgeteld een uurje om de inwendige mens te versterken. Op pakweg een halfuur tijd moeten in Alma 3 een goetie duizend studenten bediend worden.

Daarom ook werd tijdens de zomeraanpak de buffetinfrastructuur van Alma 3 grondig aangepakt. Zo kreeg de toog van het alternatief een andere oriëntering. Vorig jaar was men hier

bovendien al begonnen met het aanbieden van ovenschotels, naast het alternatief. Dit zal nu worden verdergezet. In Alma 3 hoopt men dat daardoor meer studenten de weg zullen vinden naar dit buffet, zodat de buffetten waar de dagschotels en keuzeschotels worden aangeboden een beetje ontlast kunnen worden.

Ook een nieuwigheid is dat de kassa's werden losgekoppeld van de buffetten. Ze staan nu twee per twee een eindje in de zaal. Wie heeft wat hij wou hebben, hoeft nu niet meer te wachten tot de persoon voor hem in de rij bediend is, maar kan recht op de kassa's afstevenen.

Achter de schermen - in de keukens - is er ook wat veranderd. Om hygiënischer te werk te kunnen gaan, werd de keuken van Alma 3 in verschillende ruimten opgedeeld. Er werd een nieuwe vloer gegoten, in kunststof met antisliplaag. Een waterdichte oplossing voor de eronder gelegen audiovisuele dienst.

Dit jaar zal er in alle Alma's onderzoek worden verricht naar de 'bottle-necks' in het bedieningssysteem. Een brainstorming leverde alvast een hele waslijst op van te onderzoeken factoren, zoals de snelheid van de kassa's, de personeelsbezetting van de buffetten bij piekmomenten, het aantal verschillende schotels per toog en de openingstijden van de bediening. Dit zal allemaal systematisch opgevolgd worden in functie van een verhoging van de doorstroming.

Als je aan een willekeurige student vraagt om alle studentenrestaurants op te sommen, dan komen de meesten niet verder dan vier of vijf, en men zal bijna altijd eerst Alma 1, 2 en 3 noemen. De kleinere uitbatingen zijn inderdaad minder gekend bij het grote publiek. Nochtans bieden die goede gelegen uitwijkmo-

Deze machines wassen uw sla.

(Foto Hendrik Delagranghe)

gelijkheden. Zo zijn het 'Meisjescentrum' in de Vital Decosterstraat en het 'Pauskollege' op het Hogeschoolplein uitstekende alternatieven voor respectievelijk Alma 1 en Alma 2. Met de opening van de nieuwe 'Aula Maxima' hoopt men bij Alma trouwens in stilte dat een deel van de studenten die anders naar Alma 2 trekken, nu zullen kiezen voor het Pauskollege.

Het fileprobleem is dus ook een kwestie van (on)bekendheid met de lokaties en de mogelijkheden van de verschillende studentenrestaurants. Bij het begin van het academiejaar zal er op ruime schaal binnen de universiteit een stadsaffiche uitgehangen worden waarop de ligging van de acht verschillende uitbatingen van Alma aangeduid staat. Zo kan men zelf uitmaken hoeveel tijd men nodig heeft om de verschillende Alma's te bereiken.

Een andere vaststelling is dat veel studenten van huis uit 's middags hun warme maaltijd nemen. In de Alma's merkt men dan ook dat de avonden meestal minder druk zijn dan de middagdienst. Alma heeft zeker niet de pretentie om dit patroon ingrijpend te

veranderen, maar wil toch wijzen op de mogelijkheden om 's avonds de warme hap te nemen.

Wachten duurt lang wanneer men niet weet hoelang men moet wachten. Iemand die Alma 2 binnenkomt en daar een file ziet tot aan de deur, overschat meestal de wachttijd en is geneigd om ergens anders of op kot te gaan eten, waarmee men natuurlijk ook tijd verliest. Om dit probleem op te vangen zullen er in de drukst bezochte Alma's op geregelde afstanden bordjes worden opgehangen met daarop de wachttijd. Alma wil garanderen dat dit nooit langer

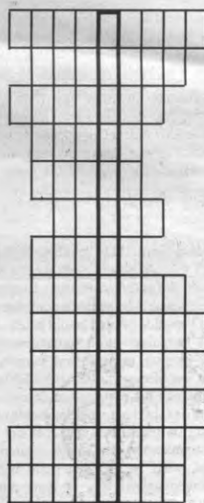
dan de aangeduide tijd zal zijn. Daarbij gaat men er van uit dat de psychologische grens voor het wachten bij een hongerige student op twintig minuten ligt.

Tenslotte worden er ook pamfletjes uitgedeeld met nuttige tips om het aanschuiven zoveel mogelijk te beperken. Waar de laatste vijf jaar vooral de kwaliteit van de maaltijden centraal stond, verschuift het akend nu meer naar de bedieningssnelheid. No time to waste, more time to taste...

Willem Van Maercke

ANAGRAMMEN

Anagrammen: als je de letters in een andere volgorde plaatst, krijg je weer een woord. Bijvoorbeeld: dertien - dineert - intrede - intreed - tierden - tierend. Je mag bij het oplossen van de anagrammen zowel de voorkeur- als de toegelaten spelling gebruiken, zowel enkelvoud als meervoud, verbogen woorden en vervogde werkwoorden. Om het niet aartsmoelijk te maken, hebben we de horizontale oplossingen tussen een aantal willekeurige andere woorden gemengd en dat lijstje hieronder afgedrukt. Trouwens, de oplossingen van de puzzel van de vorige keer, staan er ook bij.

◁ vastroest

◁ traande

◁ dienaar

◁ besla

◁ drong

◁ nodig

◁ hamer

◁ inlever

◁ kraamden

◁ eertijds

◁ eentalig

◁ moedigen

◁ glinster

Δ verdrinkingen

tolerant slingert perskaart vestigen wijzaren triptel hertel uitmaakte randen uitspin leegstaan rennen salade welles omriepen veto effect tafelpoot stuipje indeuken uitgifte miengend telbare leefgroep wijnpers waltje zoekt afsmeken krani diezelte doodmaak gezichten verluist zomers verter trouwboek jachtige bestorm trouwens ijdel inbedde topologie inbouw echtpaar proefdrin wegwerp zeelbaan gepeperde gedeeld nog diertjes ontzenuw ziekenbus termiet voorpost gepeddeld aanwezig gehoste sabel aalkorf altijd tentatief sterfhuis gepofte kiepte zeelopers kometen bultrug eigendom genitale inzakt koelheid medewerkers uitbrand oprijlaan barstend speelzaal vanzelf opbaring bedorven verstijft zoals filmisch grond gepinkte lesbische hooien wegstamp betieth landdagen reppen nulnummer daar inlatend echelons oertype molen paardedek spisten biersmaak zwammend gespuugd geboorte komaf zijn draaien visjes zonnevlek stuitend schijvers regelende gesmuld zuurling daarnet schrijvers moederje lachstuip spoedden garizoen tonus opzat archief kraampje bekoeling epielerend platdruk bedingden fotografen landveien uitloogde zeeortel indut zoeknob zeskanten tekenars hollertes opvouwend rotvsaste bisnummer dekoreert daarnet zaaglade vangamen middens afsnoette layouts gewauwel bijschaaf eruitzen verbood kwadrant harep huivering gardine gesar enzovoort eruitgoot godin ruwere zoveel opsouper dagdroom videokip zeikers vastreden stichten groeiboek aarzel jazerke zaadvlies mammoet zijklep papiermes kwettert aardden volksraad niet eindigde pokerspel handrug voorzagen zalmen zwelger zuersters griet flanel portret badminton schaapje langer uigert geass peentje skorende getik slaven wijde verniel raakt podia etmaal rondthost driester bokkige veren betrouwde overige veldragen opstopper dreint knielt natafelde zeegang beschoot ziels staalhelm afstemmen smalle denkraam ziggnate toeroepen zwenslag voet vriend stoutmoedig sardienen kruut verziend goedmaken stichter jongste regering slok ober onderlip stevig spreekt dwalen

-advertentie

POLITIEK DEBAT

VLAAMSE PARTIJVOORZITTERS

JAAK GABRIËLS (VU)
FRANK VANDENBROUCKE (SP)
HERMAN VAN ROMPUY (CVP)
GUY VERHOFSTADT (PVV)
MIEKE VOGELS (AGALEV)

MODERATOR: JOS BOUVEROUX (BRT)

MAANDAG 9 OKTOBER 20.30 u
NIEUWE AULA MAXIMA

DIT DEBAT WORDT MEE MOGELIJK GEMAAKT DOOR BBL EN ABB.

Dobbelaere over kerk en universiteit

"Professoren worstelen zelf met die problematiek"

Wie beslist om niet aan de fakulteiten Godgeleerdheid of Kerkelijk recht te gaan studeren, en ook geen bijbels filoloog wil worden, kan ook elders aan deze universiteit de katholieke godsdienst bestuderen. In de kerkgeschiedenis, de geschiedenis van de liturgie, de godsdienstfilosofie, de godsdienstpsychologie en de godsdienstsociologie wordt het katholicisme telkens vanuit een andere invalshoek benaderd. Soms levert dat onderzoek spraakmakende resultaten op, die door de kerk niet altijd in dank kunnen aanvaard worden. Zo publiceerde professor Dobbelaere, godsdienstsocioloog aan de KUL, in 1988 een boek met de onheilspellende titel *Het Volk-Gods de mist in?*, waarin hij de achteruitgang van de kerkheid in België sociologisch analyseerde. De vaak impliciete kritiek op de kerk was een zoveelste aanwijzing dat het huwelijk tussen kerk en wetenschap zelden over rozen gaat.

Veto: *Als socioloog ziet u de kerk in een maatschappelijke context. Herhaaldelijk hebt u al gezegd dat ook in de godsdienst het marktmechanisme gaat meespelen.*

Dobbelaere: «Ik denk dat ik niet de enige socioloog ben die stelt dat er een markt van ultieme zingevingssystemen, waaronder de godsdienst, ontstaan is. En de moderne mens brikoleert met dit aanbod zijn 'religie à la carte'. Ook communicatie-deskundige Professor Fauconnier stelde iets gelijkaardigs in een lezing door sterk te beklemtonen dat kerken een boodschap overbrengen, dat ze een boodschap aanbieden, die je moet inkleden. Hij heeft dat ooit voorggebracht op het interdiocesaan Pastoraal Beraad. Eén van de aanwezige bisschoppen vond de vergelijking tussen de afzet van geloof en de afzet van producten of diensten schokkend.

Veto: *U zegt soms dat vele katholieken denken dat ze met abstracte denken de wereld kunnen veranderen. Kan het misschien met concrete wetenschap?*

Dobbelaere: «Waar ik eigenlijk tegen reageer is de gedachte dat een ideologie, een geloof alleen, de wereld verandert.

KATOLIEKE UL

Wie daarin gelooft, houdt onvoldoende rekening met de fundamentele sociale structuren waarin wij leven. Daar heb ik tegen gereageerd door te stellen dat er fundamenteel iets in de structuur van de samenleving is veranderd. Als je waarden wil veranderen en niet wil inzien dat die ingebed zijn in een bepaalde sociale structuur, dan is dat als een Don Quichotte tegen windmolens vechten.»

«De wetenschap kan aantonen wat er aan het veranderen is in de maatschappij, dat je het met culturele factoren alleen niet doet. Is het niet raar dat men voortdurend, tot kortgeleden, over 'mistluchte' huwelijken zei dat de echtgenoten niet meer onderdanig, dienstvol en nederig zijn? Het was bijna een lasterkampagne tegen al die mensen, zonder rekening te houden met de mate waarin het gezin veranderd. We zijn van een drie- naar een twee- en dan naar een één-generatie gezin geëvolueerd. Een koppeltje nog. Iedereen weet toch dat samenleven met twee veel moeilijker is dan met vijf en meer. Daar geen rekening mee houden en alles verklaren door

schappers zijn een produkt van die Belgische samenleving. Misschien zijn daar ook maar twintig tot dertig procent jongens en meisjes die nog kerk zijn en zou men dus iets inbouwen in de parochie dat niet helemaal beantwoordt aan wat de bisschoppen zich als Kerk voorstellen. Ze zijn bang van een verandering die ze niet kunnen controleren en leken zullen vermoedelijk minder te controleren zijn dan priesters, zeker universitair gevormde leken.»

Veto: *Er is aan de universiteit een tendens om het onderwijs op het beroepsleven te richten. Hoeveel plaats en aandacht is er in het programma-aanbod voor etiek en godsdienst?*

Dobbelaere: «Er is een cursus over godsdienst, je vindt een stuk etiek terug in het analyseren van de etische systemen. Dat is berelend aanwezig. Je hebt de theologische fakulteit. Verder zijn er in de fakulteiten economie en geneeskunde centra die nadenken over etische proble-

(Foto Koen Hendrickx)

men.»

«Ik wil toch ook onderstrepen dat katholicisme een stuk cultuur is waarin men gesocialiseerd is geworden, waarin men leeft en die op een bepaalde manier onze gedragingen bepaalt. Kijk naar de zorg voor het eerste jaar in de monitoraten. Ik denk dat dat iets eigen geweest is aan de katholieke universiteit. Als je ziet wat er allemaal gekreëerd is geworden rond de studentenvoorzieningen. Zelfs Acco is iets dat gegroeit is uit sociaal bewogen katholieke die zich daarvoor wilden inzetten. Ik vind dat er meer aanwezig is dan louter berelende etiek. Er is een klimaat van sociaal personalisme. Een hoop van onze mensen is zo gevormd dat er een bekommernis is om de student bij zijn sociale en psychische problemen te begeleiden. Er is iets eigen aan het katholieke, dat misschien niet het kerkke is, maar toch een andere benadering is dan die in vele andere universiteiten in België.»

Veto: *U schrijft in uw boek 'Het Volk-Gods de mist in?' dat de K van kristelijk staat voor solidariteit tussen rangen en standen. Hoe staat u tegenover het elitisme en het individualisme dat soms aan de universiteit de kop steekt?*

Dobbelaere: «Het marktmechanisme maakt dat op dit ogenblik sommige

groepen die op prestaties kunnen wijzen meer bepalend zijn dan zwakkere groepen zoals de leraars, de psychologen, de sociologen. Ik heb de indruk dat inderdaad in een maatschappij waarin het onmiddellijk resultaat telt bepaalde groepen hoger prestige krijgen. Je kan daarover gaan treuren vanuit je ideologie, maar wat doe je eraan? Als universiteit kan je de studenten doen reflecteren en hen gevoelig maken voor die problematiek, maar je verandert daarmee aan de structuur van de maatschappij weer niets.»

Veto: *Het intellectuele leven wordt meer en meer gelaciseerd. Wat trekt een student nog aan om katholiek te zijn?*

Dobbelaere: «We gaan er een stuk onderzoek over doen en ik ga niet vooruitlopen op de resultaten. Ik denk dat veel mensen zullen zeggen dat katholiek staat voor universeel en voor kwaliteit, dat ze meer engagement verwachten aan een katholieke universiteit, dat ze verwachten dat de studenten er als mens zullen gerespecteerd en behandeld worden. Ik denk ook dat ze verwachten dat deze universiteit geen dogmatische universiteit is. Ze verwachten niet dat je hen gaat doodslaan met traditionele kerkelijke principes, maar wel dat het katholicisme opgevat wordt als een inspiratiebron die je toelaat een reeks vraagtekens, ook vraagtekens met betrekking tot de kerk te stellen. Ik denk dat vele jonge mensen dat ook hopen en dat ze

mensen verwachten dat men daar ruimdenkend zal kunnen over spreken. Ik denk echter ook dat bepaalde ouders nog een beetje hopen dat de universiteit *in loco parentis* zal optreden. Er is daar een stukje dubbelzinnigheid tussen ouders en universiteit.»

Visie

Veto: *Veel studenten zullen hun binding verliezen met het milieu waar ze uit voortkomen.*

Dobbelaere: «Dat is juist. Maar dat gebeurt overal, aan gelijk welke universiteit. Dat gebeurt evengoed in Gent ten overstaan van de vrijzinnigen. Iemand die vrijzinnig is en aan een universiteit terecht komt, kan ook vraagtekens gaan plaatsen bij zijn vrijzinnigheid. De universiteit moet in staat zijn het katholicisme kritisch te bekijken en tot formuleringen te komen die mensen nog kunnen aanspreken. Daarom is het ook belangrijk dat er een kritische theologische fakulteit blijft bestaan.»

«Onderwijs bevrucht en doet vragen stellen naar kerk en godsdienst. Je kan dat heel simplistisch uitdrukken. Godsdienst heeft tessen en wij werken met hypotesen. Godsdienst heeft de waarheid, de boodschap. Wij zeggen dat we het dagdagelijks moeten ontdekken, dat we het aan het onderzoeken zijn. Dat dat ondernemend werkt naar tessen toe is een feit. Er is een konflikt tussen het weten en de kerk. De kerk heeft de bijbel, maar wat hebben wij? *Encyclopedieën die om de tien jaar moeten herschreven worden.*»

«Wij stellen voortdurend alles in vraag, en dat brengt voor jonge mensen een enorm konflikt ten aanzien van de godsdienst. Mocht men met kursussen godsdienst al maar kunnen bijbrengen dat men ook met vragen kan leven en dat godsdienst toch nog iets meer is dan naar de mis gaan en dogma's aanvaarden. Dat zou al een hele stap vooruit zijn. Ik denk ook dat heel wat professoren met die problematiek nog niet rond zijn. De katholieke cultuur is pas de laatste dertig jaar wat geëmancipeerd geraakt. De mensen die hier rondlopen, lopen nog voortdurend zelf te worstelen met die problematiek. Maar je moet dat natuurlijk niet aan de eerste en de tweede kandidatuur gaan geven. Men moet dat in de licenties ter sprake brengen in de kursussen godsdienst.»

Veto: *U hebt geschreven over het verdwijnen van de relaties 'van aangezicht tot aangezicht'. Ziet u die evolutie ook aan de universiteit?*

Dobbelaere: «Maar natuurlijk. Daarom ook zijn die monitoraten zo belangrijk. Het is voor een prof onmogelijk om nog persoonlijk contact met de studenten te hebben zoals vroeger. Als ik les geef in een aula met vierhonderd mensen, dan zie ik alleen de eerste rijen. Van de achterste rijen kan ik enkel hopen en vragen dat ze zich rustig houden. De monitoraten kunnen dat wat opvangen. In de licenties gaat dat al iets beter, onder meer in de seminaries. Maar toch stellen de grote kolleges nog problemen. Je ziet dat elk jaar aan de mensen die van de Kulak, UFSIA en andere plaatsen naar Leuven komen. Velen hebben dan enorme aanpassingsproblemen. En hieraan hebben wij nog onvoldoende gewerkt.»

Koen Hendrickx
Ronny Tielen

Canon
Kodak

HET MEEST KOMPLETE KOPIECENTER

ANTWERPEN - BRUGGE
BRUSSEL - GENT - KORTRIJK
LEUVEN - MECHELEN
OOSTENDE - ROESELARE
WILLEBROEK

- Kleine & grote oplagen
- Meer kwaliteit voor dezelfde prijs
- Inbinden, plasticiseren, folders

OPEN:
van maandag - vrijdag
van 9.00 - 20.00 uur
zaterdag van
10.00 - 19.00 uur

LEUVEN
VISMARCK 10
016/22.04.40
TIENSESTRAAT 76
016/29.02.29

OPYTHEEK BELGIUM NV

Het Vatikan en de KU Leuven

Dillemans wil geen bevoogding

In zijn speech bij de opening van dit academiejaar verwees rektor Dillemans enkele keren op subtiel wijze naar de intellectuele onafhankelijkheid die, aldus de rektor, de laatste jaren ook kenmerkend is geworden voor de katholieke universiteiten. Die bewering gaat zeker ten dele op, maar het valt toch moeilijk te ontkennen dat er nog wel degelijk vanuit de oprichtende overheid en vanuit het Vatikan druk wordt uitgeoefend op de katholieke universiteiten. Het Vatikan heeft de laatste twee jaar bijvoorbeeld straffe standpunten ingenomen op het gebied van in vitro fertilisatie (IVF). En in april is er in Rome nog een kongres geweest waar vanuit het Vatikan een tekst naar voren werd geschoven met een poging de 'katholieke universiteit' te definiëren. En de aanwezige universiteiten, waaronder de KU Leuven, waren daar niet bepaald gelukkig mee.

Helemaal op het einde van zijn openingspeech merkte rektor Dillemans tussen neus en lippen op: "Een katholieke universiteit - hoe men haar ook moge definiëren en daar worden de laatste jaren min of meer verlichte pogingen toe gedaan - wat zij in elk geval heeft is een project (...)" (onze kursivering). Dit zinnetje is duidelijk bedoeld voor de goede verstanders. Onder andere de KU Leuven heeft de laatste tijd nogal eens last van minder verlichte pogingen om het adjectief 'katholiek' te definiëren.

Ham

De recentste poging daartoe dateert van april dit jaar. Van 18 tot 25 april vond in het Vatikan een internationaal kongres plaats over de rol van de katholieke universiteiten en hogescholen. Voor de KU Leuven was rektor Dillemans aanwezig.

In een interview achteraf verklaarde de rektor dat er "onverwacht aandachtig geluisterd werd." In Rome zelf heeft hij zich echter heel wat moeite moeten troosten om zijn standpunten een weinig ingang te doen vinden. Dat blijkt tenminste uit een antwoord van Dillemans op de ontwerp tekst die vanuit het Vatikan voorgelegd werd. Dat antwoord is rondgedeelde op Akademische Raad, maar aan de leden - men bedoelde - natuurlijk de studentenvertegenwoordiging - werd uitdrukkelijk verboden de tekst bekend te maken. Via een andere bron konden we hem toch inkijken.

Dillemans is duidelijk niet gelukkig met de voorstellen vanuit het Vatikan. In zijn antwoord is hij bij momenten erg scherp. "Heureusement, ni moi ni aucun de mes collègues avons osé présenter le document à la communauté universitaire, parce que, alors, je n'aurais pas eu le plaisir de vous rencontrer ici: je serais à ce moment en train d'apaiser les esprits chez nous." In zijn tekst stelt de rektor zich verder ernstige vragen rond het nut van zo'n document. "We do not see any need for a vatican document on the status and task of Catholic universities." Dillemans pleit voor meer dialoog en uitwisseling en tegen de eenzijdige communicatie vanuit de top van de hiërarchie naar de universiteiten toe zoals die nu verloopt. Hij vreest dat een te stringente houding van het Vatikan de katholieke universiteiten al snel zal herleiden tot tweederangs-universiteiten omdat er geen mogelijkheden meer worden gelaten voor vrij onderzoek.

Dat Dillemans zo fel de verdediging van de universiteit opneemt, blijkt ook wel noodzakelijk te zijn. Het Vatikan heeft immers een fundamenteel andere visie op wat een universiteit kan en mag. De hamvraag is zo'n beetje: leggen we klemtoon op de 'K' of op de 'U'? Dat konflikt is de laatste jaren bijvoorbeeld heel duidelijk geweest op het gebied van fertiliteitsonderzoek.

Zaad

Op 11 maart 1987 brengt Rome *Donum Vitae* uit, een instructie van de congregatie over kunstmatige inseminatie, in vitro fertilisatie, over het statuut van de embryo's en experimenten daarmee en over het leenmoederschap. De voor-

163 Duitse theologen formuleren in hun Keulse Verklaring, betreft vooral het toenemend centralisme van het Vatikan. Rome wil teveel invloed hebben bij onder andere de benoeming van bisschoppen en theologiefaculteiten, en houdt geen rekening met de wensen van de plaatselijke kerk.

Pap

Een ander voorbeeld: dit jaar in maart besliste het Vatikan de geloofsbelijdenis en de eed van trouw die moet afgelegd worden door iedereen die bepaalde functies vervuld in de kerk, uit te breiden. Met name: (naast bisschoppen die hun eigen formule hebben) vikarissen, pastoren, rektoren en lesgevers in seminaries, universitaire rektoren en lesgevers in disciplines die verband houden met geloof en moraal, alsook directeurs van katholieke instellingen (aldus opgesomd in canon 833). Men moet trouw beloven aan de Heilige Traditie en de Heilige Schrift, de goddelijke openbaring, de klassieke leerstellingen, de (onfeilbare en andere) uitspraken van het Vatikan en de natuurwet, niet alleen tegenover de Kerk, maar ook tegenover de wereld en in zijn privéleven. In hoeverre dat serieus genomen wordt, door degenen die de eed moeten afleggen, is uiteraard onduidelijk, maar zo'n eed van trouw zorgt wel voor morele druk.

Te meer daar Rome zuiver juridisch niets in de pap te brokken heeft. Leuven heeft een heel apart statuut: de KU Leuven is geen pauselijke universiteit, maar is door de bisschoppen ingesteld en daarna erkend door Rome. Het burgerlijk recht verhindert dat universiteitsproffen zomaar afgezet worden. De

Homologe IVF gebeurt nog steeds. De argumentatie daarvoor is meestal dat katholieke universitaire ziekenhuizen het zich niet kunnen permitteren om buiten de research te vallen.

Eind 1988 zit het er echter weer tegen. Het dagblad van het Vatikan, de *Osservatore Romano*, publiceert een anoniem artikel waarin de katholieke uiefs die IVF toepassen scherp veroordeeld worden en als 'gravissima rebellione', rebellen dus, bestempeld worden.

Maar ook op andere manieren probeert Rome invloed te hebben op het beleid van de universiteit. De zogenaamde 'Keulse Verklaring' van januari 1989 en de solidaire reaktie van onder andere 52 Leuvense profen en een groep Franstalige theologen, geven een aanwijzing van de richting van beïnvloeding. De belangrijkste kritiek die de

Raad van State heeft zich enkele maanden geleden nog in die zin uitgesproken.

Voor een belangrijk deel is de invloed dus onrechtstreeks. Zelfs dan is het dikwijls zo dat men niet echt invloed voelt 'vanuit Rome'. Je constateert eerder een soort 'vermijdingsgedrag'. Men is bang voor reacties 'van hogere hand' en dus acht men het verstandiger niemand voor de borst te stoten. Gevolg: overdreven voorzichtigheid met zelfcensuur als resultaat. Enkele voorbeelden verduidelijken dat.

As

In 1988 is de Roze Drempel op zoek naar onderdak. Dit homo- en lesbiennecentrum, ontstaan in de schoot van de Universitaire Parochie, had al eerder te

Andere boek

Op zoek naar een ander boek? Dan moet u op 7 of 8 oktober naar de Antwerpse Stadsfeestzaal op de Meir. In samenwerking met Oxfam Wereldwinkel en Uitgeverij Kritak organiseert Het Andere Boek er zijn twaalfde boekenbeurs. U vindt er niet alleen boeken, er is ook vanalles te beleven. Op 7/10 ziet u De Nieuwe Wilden, feministische Nederlandse dichtersessen, onstuimig te keer gaan en kunt u Ivo Michiels in levenden lijve aanschouwen. De halve redaktie van Humo gaat proberen de plezante uit te hangen, de Hongaarse schrijver György Konrad maant u aan zijn boeken te kopen. Jan Cools komt vertellen wat hij in Libanon te eten kreeg. De volgende dag, 8/10, buigen de Hugo's Coveliers en Gijssels, en Paul Ponsaers zich over de parlementscommissie voor terrorisme en banditisme. Brigitte Raskin komt haar miljoen frank van de AKO-prijs laten zien. De eerste vijftig aanwezigen krijgen een briefje van duizend. Zegen ze hier. Waag uw kans!

KATOLIEKE UL

kampen met pesterijen maar uiteindelijk zou zij de vrijdagavonden haar intrek nemen in het Schisma, de fakbar van katecheta (toen nog Peeke). Dat verloopt niet zonder slag of stoot: ondanks een praktisch unanieme goedkeuring door de kring (24 voor, 1 tegen), verzoekt dekaan Lambrecht herhaaldelijk (zoals in zijn brief aan de leden van de fakulteitsraad op 20 januari 1988) deze 'onwettige beslissing van de studenten ongedaan te maken' omdat 'de naam van de fakulteit daardoor ernstig zou geschaad worden.' Hij verwijst meermaals mondeling naar mogelijke sankties die zouden kunnen volgen als de kerkelijke overheden op de hoogte zouden zijn.

Nog in datzelfde jaar wordt er een abortusdebat georganiseerd door de Universitaire Parochie en 'as theologie', een werkgroep van de studententekring Katecheta. Onder druk van dekaan Lambrecht, moet 'as theologie' op de affiches vervangen worden door 'studententekring katecheta'. Ook de panelstelling wordt op het laatste nippertje gewijzigd: men wil niet de indruk wekken dat het een pro-abortus-debat wordt.

Konfuus

Zulke voorbeelden geven een beetje een idee van de moeilijke positie waarin een katholieke universiteit zich soms bevindt. Langs de ene kant wil men een vrij en onafhankelijk onderzoeks- en onderwijscentrum uitbouwen, langs de andere kant is men gebonden door het adjectief 'katholiek', "een project gebaseerd op de sterkste, meest werkzame en hoogst inspirerende van alle grondslagen: de etische", zoals rektor Dillemans het in zijn openingsspraak verwoordde. Ondertussen zou er rond dit tijdstip een herwerking ter tafel moeten liggen van het Vatikans document over de rol van de katholieke universiteiten. Rektor Dillemans maakte, als afgevaardigde van de Europese universiteiten, deel uit van de werkgroep die de nieuwe tekst voorbereidde. Hopelijk is zijn pleidooi voor een zo onafhankelijk mogelijk katholieke universiteit daarin terug te vinden.

Tine Van Heesvelde
Erik Paredis

Stucbar

Omdat die van het Stuc graag lang slapen, gaat de Stucbar in de Van Evenstraat normaal pas om 12.00 u open. Maar nu zitten ze daar met het Klapstuk: veel artiesten, veel drankzucht. Daarom kan iedereen van 5/10 tot 25/10 vanaf 9.00 u croissants komen vreten en Four Roses zuipen.

Kultuur!

Het Leuvense Cultureel Centrum heeft voor de echte liefhebbers onder u weer een heuse stal aan cultuur bijeengegraaid. Er zijn nog plaatsen vrij voor mensen die willen leren hoe vegetarisch koken (zes lessen), die yoga willen doen voor het slapen gaan (twaalf lessen), die willen leren acteren (zowel volwassenen als kinderen), die de beeldtaal van de strip willen leren begrijpen (dankzij Pascal Lefèvre, vermaard strippenkenner), die een strip willen analyseren (enkel voor gevorderde strippers), die een film willen kunnen analyseren (met de mensen van De Andere Film), die korte verhalen van grote schrijvers als Claus Mulisch, Vestdijk en Kunsalik willen snuiven, en die allemaal voldoende poen hebben want de lessenreeksen halen 600 tot 4000 baarden uit uw zak. Inlichtingen bij CC Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, ☎: 23.84.27.

Big Band

De Interfak Bigband swingt zijn vierde jaar binnen. Tijdens de tweede week van oktober blazen en slaan ze Leuven weer plat. Iedere maandag staat er steeds van 19.30 tot 20.30 u *Dixieland* op het programma, en van tot 22 u de grote klassiekers (Gone with the wind?) en recente jazz aan bod komen. Iedereen die instrumenten kan 'bespelen, of jazz wil zingen, kan iedere maandag om 19.30 u naar het Maria-Theresiakollege komen. Of neem kantoor op met Bart Preneel, Vaartstraat 19, 3000 Leuven (tel 016/22.09.31, weekend 46.23.54)

VETOABONNEERBONNETJE

naam _____

adres _____

neemt een abonnement en stort vandaag nog

250 fr. (studenten)

300 fr. (anderen)

vanaf 600 fr. (steunabonnee)

op rekening 001-0959719-77 van Veto,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

Godfried Danneels: de Groot-Kanselier over zijn KU Leuven

"De student is te veel een raderwerkje in een produktiesysteem"

Het Aartsbisschoppelijk Paleis in Mechelen stemt niet helemaal overeen met onze fantasieën van het begrip 'paleis'. Wij denken dan eerder aan de bouwsels van Palladio, met dromerige tuinen, fonteinen, holle trappenzalen en een Blauwe Salon om naar hartelust te intrigeren. De sobere, witte voorgevel in het centrum van Mechelen heeft niets van dat alles. Binnen heeft de sfeer ook meer weg van een klooster dan van een paleis: lange, holklinkende gangen, enkele oudere priesters die een gedempt gesprek voeren, en vooral, stilte. Blijkbaar ligt er alleen in de appartementen van de kardinaal zelf tapijt. Hoewel we op voorhand niet goed wisten wat voor houding aan te nemen (Moeten we z'n ring kussen? Moeten we *Excellentie* zeggen? Of *Uwe Excellentie*? Of 'gewoon' U?), vallen die twijfels bij onze ontmoeting onmiddellijk weg. Kardinaal Godfried Danneels heeft geen tijd voor plichtplegingen. Een handdruk, en "Ja, heren, begint U maar."

Veto: De K van KU Leuven staat voor 'katholiek'. Wat is voor u een katholieke universiteit? Onderscheidt zo'n universiteit zich van andere universiteiten?

Danneels: «Daar is niet in twee woorden op te antwoorden. Je kunt daar een kongres over houden. Een katholieke universiteit is in de eerste plaats een universiteit. En een goede universiteit heeft in mijn ogen drie opdrachten: zij heeft een onderwijsopdracht, een researchopdracht, en zij heeft een functie te vervullen ten opzichte van de maatschappij. Een katholieke universiteit is daarbij 'katholiek'. Dat betekent het volgende: in alles wat met de 'zin'-vragen te maken heeft, gaat zij niet enkel uit van wat de wetenschappers vinden als zij op een redelijke manier analyseren hoe de mens eksisteert in het universum. Zij gaat namelijk ook uit van de kristelijke principes. Die zijn ons niet uit de duim gezogen, wij hebben ze uit een joods-kristelijke overlevering gekregen. Wij stellen en beantwoorden zinvragen binnen dat kader.»

«Een katholieke universiteit is ook een plaats waar men bijzondere aandacht heeft voor de zingeving die iedere student, en die de gemeenschap als dusdanig aan zichzelf wil geven. Die is dus katholiek, kristelijk. Aan zo'n universiteit moet ook plaats zijn voor dialoog tussen positieve wetenschappen, menswetenschappen en theologie. Eén van de grote troeven van katholieke universiteiten als Leuven, Nijmegen, en Georgetown is, dat men daar alle faculteiten heeft. Daar moet dan ook plaats zijn voor godsdienstbeleving, een parochie. Men moet er kunnen praten over godsdienstige en etische problemen. Dat zou zich uiteindelijk ook moeten uitdrukken in de wijze waarop men met elkaar omgaat aan de universiteit: professoren met studenten, professoren onder elkaar, en studenten onder elkaar.»

Spreading

Veto: U noemt een aantal grote katholieke universiteiten. Rektor Dillemans gebruikte ooit de boutade dat het een spijtige zaak is, dat die universiteiten geen Nobelprijswinnaars meer afleveren. Het lijkt erop dat de katholieke universiteiten terrein aan het verliezen zijn.

Danneels: «Het is natuurlijk altijd jammer als men geen Nobelprijzen krijgt. Ik weet ook niet of het verwerven van een Nobelprijs louter afhangt van de universiteit. Hoewel hij meestal wel in teamverband werkt, is het een zaak van een wetenschapper. Ik denk dat het de bekommernis van rektor Dillemans is, eerder dan die Nobelprijs te krijgen, competitief te blijven. En om dat te blijven zijn er drie dingen nodig. In de eerste plaats heeft men een voldoende uitgewerkte universiteit nodig, die over mogelijkheden beschikt, ook financiële, om aan onderzoek te kunnen doen. Modern

"Rome heeft het recht de bisschoppen te benoemen. Ik wil geen nieuwe investituurstrijd, zoals in de middeleeuwen toen de plaatselijke vorsten hun neven op de bisschopsstoel plaatsten"

positief-wetenschappelijk onderzoek vergt het den t dage enorme middelen. Er kunnen dus niet teveel grote universiteiten zijn, men kan niet onbepakt vermenigvuldigen. Je zou dan een dergelijke spreading krijgen van de middelen, dat je niet meer aan top-onderzoek kan doen.»

«Dat is één zaak. Een tweede zaak lijkt mij de wetenschappelijke gemotiveerdheid van de onderwijsgemeenschap. Er spelen immers ook morele kwaliteiten mee. En tenslotte hangt er ook wat van het toeval af. Je kunt niet zomaar een grote wetenschapper produceren, je moet er op stoten. Maar zonder middelen en motivatie is hij nog nergens.»

«Het is ook bijzonder belangrijk dat men de dialoog op hoog nivo. tussen de universiteiten blijft bewaren en ontwikkelen. Je moet breed kijken. De wetenschap ontwikkelt zich voor een groot stuk in dialoog met de gelijken, tussen de wetenschappers onderling. Daarom moet er ook een konstant gesprek zijn met andere, niet-katholieke universiteiten.»

Over de hele wereld zijn er een massa katholieke universiteiten. Tussen die universitei-

ten bestaan grote verschillen. Je hebt er die maar één faculteit hebben, je hebt er die niet de standing van een grote universiteit kunnen bereiken. Ik denk dat wij er binnen de katholieke wereld naar moeten streven om over enkele topuniversiteiten te blijven beschikken. Veel grote universiteiten kunnen wij immers niet voeden en bemannen. Ik versta de bekommernis van rektor Dillemans.»

Deemoed

Veto: Wat volgens rektor Dillemans ook wel een rol speelt is de vrijheid van een universiteit, wat betreft het wetenschappelijk onderzoek. Daar wringt het schoentje wel wat. Rektor De Somer heeft in dat verband bij het pausbezoek, vlak voor zijn dood, gesteld dat een universiteit het recht heeft om te dwalen. De rektor van de UCL, Massaux, stelde daartegenover dat het leergezag van de Kerk altijd het laatste woord moest hebben. Die tegenstelling was wel opvallend.

Danneels: «Daar zou ik in verschillende stadia op willen antwoorden. Een universiteit heeft inderdaad academische vrijheid nodig, om onderzoek te kunnen doen. Dat wil niet zeggen dat elk voorlopig resultaat van een onderzoek al onmiddellijk moet worden wereldkundig gemaakt. Het kan namelijk verkeerd zijn.»

«Voor wie katholiek is, is de Kerk de instantie voor de laatste zingeving van het leven. De Kerk zegt niets over wiskunde of fysika. Zij zegt wel: wat doe je met al deze dingen, als je ze inbrengt in de eksistentie van de mens? Daarom zou ik zeggen: men moet er rekening mee houden dat de Kerk een bepaalde richting aanwijst van humanisering van de wereld, waarbinnen men eigenlijk, als men katholiek wil zijn, moet blijven. Maar het is ook niet waar dat de Kerk het onderzoek tot het laatste puntje wil bepalen.»

«Nu, het recht om te dwalen. Wat rektor De Somer daar juist mee bedoelde, daarvan moet de eksegesis toch nog eens goed worden gemaakt. Ik denk dat hij het volgende heeft bedoeld: in wetenschap, vooral in de positieve, maakt men hypotheses. Als men dat recht niet heeft, kan men niet aan wetenschap doen. Deze hypotheses kunnen na een zekere tijd verkeerd blijken te zijn. Welnu, ik denk niet dat men het recht heeft om een hypothese te veroruden, omdat zij niet strookt met wat wij zeggen. Zo zou ik die uitspraak van De Somer interpreteren. Je hebt het recht om je op een bepaald moment te vergissen, je bent immers een mens.»

«Soms brengt men hypotheses naar buiten alsof het eigenlijk al eindkonklusies waren, die de totale waarheid menen uit te drukken. Een wetenschapper moet de deemoed hebben van te zeggen: hier ben ik mee bezig, zover staat mijn onderzoek, ik denk dat wat ik zeg waar is, maar ik zal nooit durven zeggen dat het niet gepreciseerd of gekorrigeerd kan worden. Als iemand op het gebied van het recht bijvoorbeeld bepaalde modellen uitwerkt, dan moet men toch goed nadenken vooraleer men die in de praktijk omzet. Zoniet kun je de maatschappij ontwrichten door een verkeerd georiënteerd recht.»

DC-10

«Iedere farmaceutische industrie die een nieuw medikament vindt bij wijze van hypothese, neemt grote voorzorgsmaatregelen om het in de praktijk te brengen en te vulgarizeren. Dit geldt ook voor andere wetenschappen, en vooral wanneer het gaat om onderzoek dat direkt de mens en zijn leven betreft. Wat doet

nu de Kerk? Zij geeft de grote lijnen aan, de bakens. Dat is zoals op de startbaan van een vliegveld: als je met je DC-10 niet in het gras wilt terechtkomen, blijf je binnen de bakens. Daar moet voldoende ruimte zijn om te denken, maar men mag het verantwoordelijkheidsbesef niet uit het oog verliezen. Ik denk dat dat gevoel groeit bij wetenschappers.»

«Die uitspraak van rektor De Somer moet je ook in het licht van zijn wetenschappelijke achtergrond zien: die was positief-wetenschappelijk. Eksperimenteren, verifiëren, dat is daar de normale gang van zaken. Rektor Massaux daarentegen heeft een theologisch-filosofische achtergrond. Daar is minder experimenteerruimte. Want het gaat om zinsvragen, om een domein dat dicht bij het wezen van de mens ligt. Een verkeerde oriëntatie in die zins- en zinvragen kan verreikende gevolgen hebben, die moeilijker te rektifiëren zijn dan een foute hypothese in de positieve wetenschappen.»

Veto: Volgens de katholieke kerk is het marxisme een 'verkeerde oriëntatie'. Betekent dat dat een Leuven professor zich niet marxistisch mag oriënteren?

Danneels: «O, dat hangt er van af. Heeft hij respect voor het katholieke project van de universiteit? Je kunt ook een boeddhist laten komen lesgeven, maar als deze man wil doceren of benoemd worden, dan is het zijn deontologische plicht, dat hij niets onderneemt dat de katholieke universiteit in haar project schaadt. Er zijn ongelovigen aan deze universiteit, en er zijn er van een andere godsdienst. Stel dat ik in Japan aan een staatsuniversiteit zou gaan doceren. Dan heb ik het recht om over Tomas van Aquino te gaan spreken, maar niet het recht daar een zelyotie aan te dag te leggen, waarbij ik zoveel mogelijk studenten tot het kristendom wil gaan bekeren. Stentij ik van tevoren zeg dat ik als missionaris ga, en niet als professor.»

«Als je aan een katholieke universiteit doceert, breng je respect op. In Leuven vraagt men dat in het algemeen. Men doet hier eigenlijk geen eedaflegging. Er zijn universiteiten waar dat wel het geval is. Aan de VUB bijvoorbeeld moet je een verklaring ondertekenen waarin je stelt dat je geen enkele geopenbaarde godsdienst aanhangt. Ik betwijfel niet dat zij dat kunnen doen, maar of dat een goede zaak is, en zeer wetenschappelijk, dat is iets anders. Ook aan een vrije universiteit moet plaats zijn voor mensen die katholiek doceren, en er zou ook godsdienst moeten kunnen gegeven worden.»

"Ik hou niet van veralgemeningen die zeggen dat er een restauratie binnen alle kerkelijke domeinen aan de gang is. Dat is niet waar."

Veto: Vindt u dat de KU Leuven voor zulke zaken meer openstaat dan bijvoorbeeld de VUB, waar men strikte eisen rond vrijzinnigheid stelt?

Danneels: «Dat weet ik niet. Het is voor mij erg delikaat om daarover uitspraak te doen. Je moet voorzichtig zijn met de ene universiteit heilig te verklaren en de andere in het hoekje van het fanatisme te duwen. Er kunnen fouten zijn langs weerskanten. Wat ik wel kan zeggen is dat er aan de universiteit van Leuven, voor zover ik het kan zien, een vrij grote openheid en tolerantie is. Nu, dat ligt ook in de lijn van Vatikan II.»

Veto: Rektor Dillemans is in het voorjaar naar Rome getrokken met een tekst waarin hij nogal fel van leer trok tegen de instelling van het Vatikan tegenover de katholieke universiteiten.

Danneels: «Dat was op een kongres van alle katholieke universiteiten van de hele wereld. Er is een ontwerp van een dokument, over wat een katholieke universiteit is. Niet alleen door rektor Dillemans, maar door heel veel verte-

(Foto Hendrik Delagrangé)

genwoordigers van universiteiten, is dat document sterk bekriftigd geweest. Daarna is er een werkgroep gevormd om dat document aan te passen. Rektor Dillemans werd verkozen voor die werkgroep, en een paar weken geleden is men opnieuw naar Rome getrokken, om aan een andere tekst te werken. Dat proces is niet af. We kunnen daar nu nog niets over zeggen. De moeilijkheid bij het opstellen van zo'n tekst is, dat de titel 'universiteit' een zeer rekbaar begrip is, dat door vele van die katholieke instellingen over de hele wereld verschillend gehanteerd wordt. De grote universiteiten zijn van een ander nivo dan een hele reeks andere universiteiten, bijvoorbeeld in Derde-Wereld-landen, waar men aan goed onderwijs doet en goed onderzoekswerk levert, maar die beperkt zijn in middelen. Het is moeilijk om al die instellingen op eenzelfde leest te schoeien.»

van verworvenheid van de moderne cultuur waar ik niet zo gelukkig mee ben. Ik heb liever dat men zich richt tot de mensen die de verantwoordelijkheid dragen. In ons land zijn dat de bisschoppen. Als ik aan de paus iets te zeggen heb, dan zeg ik hem dat eerst persoonlijk. De Franse theologen hebben een analoge verklaring gedaan. Die was hoffelijk: zij hebben een brief gestuurd naar Ratzinger, zonder hem te publiceren en de namen te vermelden van degenen die getekend hebben.»

Veto: *Het feit dat men naar de pers stapt, zou wel tekenend zijn voor een tendens binnen de Kerk: Rome zou de kritische geluiden van binnen nog wel horen, maar niet langer een dialoog willen aangaan. Mijnheer Quintens, uw opvolger als directeur van het seminarie in Brugge, heeft gezegd dat Rome de signalen opvangt, maar ze dan omvormt tot iets wat in de ideeën van het Vaticaan past.*

Danneels: «Dat kan zijn. Mijn oordeel is, dat als men met een goed onderbouwde argumentatie, zonder passie, op een objectieve manier, iets op de tafel van de paus brengt, hij dat dan niet zal wegschuiven. Dat wil niet zeggen dat hij dat onmiddellijk in besluiten omzet. Maar dat vraag ik ook niet van de paus. Het is wel waar dat er in de Kerk altijd een zekere behoudsgezindheid is. Maar die heb je in elk instituut, ook in de staatsinrichting. Dat is een spel van tendenzen, hetgeen de Nederlanders de 'rekkelijken' en de 'vasthoudenden' noemen, om niet altijd de termen 'progressieven' en 'konservatieven' te gebruiken. Ook in de geschiedenis heb je konjunktoren. Het is duidelijk dat de conjunctuur van na het koncilie er een was van 'rekkelijkheid': in de Kerk is meer mogelijk dan wat men op het eerste gezicht zou denken. De huidige konjunctuur is er eerder een van zorg om de continuïteit. Gezagsdragers komt men alleen maar zeggen wat er slecht gaat. Als je dat als totaal diagnose aanwendt, dan ben je verloren. Er gebeuren ook goede dingen. De Chinezen hebben een spreekwoord dat zegt: één boom die valt, maakt veel meer gerucht dan duizend kleine boompjes die groeien.»

Alles

Veto: *Eén van de problemen waar de katholieke universiteiten het meest mee worstelen, ligt op het terrein van de bio-etiek. Nemen we bijvoorbeeld de vraag rond de legalisering van abortus. Welke deontologie verwacht u van de professoren op Gasthuisberg? In de gebruikte handboeken worden abortustekeningen haarfijn uitgelegd.*

Danneels: «De medische deontologie van de professoren op Gasthuisberg is de bescherming van het leven, in al zijn aspecten, van het begin tot het einde. Men vertelt alle soorten dingen, maar ik heb geen enkel bewijs om aan te nemen dat Gasthuisberg daartegen ingaat.»

«De informatie over ontwikkelingen op medisch gebied mag aan geen enkele student onthouden worden. Maar de medische deontologie is van enorm belang, en die wordt ook gecodeerd. Trouwens, zonder er veel woorden aan te verspillen, kan een professor laten blijken of hij het in zijn hart draagt of niet. Wat is, of wat bestaat, mag geweten worden. Iets anders is: mag dat allemaal gedaan worden? Eén van de fundamente van een katholieke universiteit is, dat ze haar informatiepakket niet neutraal in het auditorium gooit. Men moet bijzondere aandacht hebben voor de zin van wat men kan doen voor het geluk of het ongeluk van de mens.»

«Alles houdt met alles verband. De hele geneeskunde houdt verband met de hele filosofie, en de hele filosofie met de hele theologie, en met de menswetenschappen. Er is veel nood aan contacten tussen de verschillende faculteiten. Een reeks voordrachten als de 'Universitaire Conferentie', waar een aantal specialisten uiteenzettingen houden over verschillende gebieden, vind ik een uitstekend initiatief. Daar komt veel volk naartoe van andere disciplines.»

Veto: *Deontologie heb je in alle vakgebieden. Daarvoor worden allerlei centra opgericht, zoals het 'Centrum voor Economie en Ethiek'. Jan Dumon, de pastor van de Universitaire Parochie, zei ons twee jaar geleden dat de etiek wordt weggegooid in de centra. In Leuven worden de grootste liberale theorieën gedoceerd, zonder dat men oog heeft voor de sociale implicaties ervan.*

Danneels: «Het is natuurlijk een vraag dat men zich ontoet van de plicht om etisch na te denken. Dat is niet houdbaar. Dat wil dan ook weer niet zeggen dat zo'n centra niet goed zijn. Het vergt immers tijd en mankracht om over

(Foto Koen Hendrickx)

de zaken goed na te denken, en niet alle docenten hebben die.»

Zeewater

«Het probleem etika en universiteit stelt men bijna uitsluitend op het domein van de geneeskunde. Dat is niet juist. De hele universiteit moet etische 'empathie' hebben. Elke docent moet zijn vak etisch kunnen aanvoelen, in de landbouwfakulteit zoals als in de Fakulteit Geneeskunde. Waarin gaan we investeren? In hooggespecialiseerde technieken voor bij ons, of zoeken we naar zaden en gewassen voor de Sahel? Daar kan een universiteit ook tonen, hoe katholiek zij is.»

«De etika is zo'n beetje zoals het zout in het zeewater: het zit overal. Het is goed om een zoutvatje te hebben waar men het puur houdt, maar dan niet om alles naar zich toe te halen en de rest te dispenser van elke etische reflectie.»

Veto: *Uit studies zoals die van professor Dobbeleere blijkt dat steeds minder mensen actief aan het katholieke leven deelnemen. Dat is voor een katholieke universiteit een moeilijke situatie: men spreekt voor een almaar gelatiseerder publiek. Ook de docenten zijn tegenwoordig minder doordrongen van het kristendom.*

Danneels: «De vraag die men hierbij moet stellen is: hoe bepaalt men de katholiciteit? Een criterium is de godsdienstpraktijk. Ik vind die belangrijk. Het maakt wel degelijk iets uit of men naar de kerk gaat of niet. Dat is objectief meetbaar. Je kunt er bepaalde besluiten uit trekken, maar geen totaalbesluit. Daarvoor moet je over veel verfijndere analyses beschikken, en die zijn sociologisch veel moeilijker te hanteren dan de uiterlijke feiten zoals doopsels, huwelijken, kerksheid. Het waardenonderzoek, dat men enkele jaren geleden in praktisch alle Europese landen verricht heeft, ging te werk met interviews en zo. Belangrijk daarbij is: hoe stel je de vragen? De wijze waarop men de vraag stelt, lokt vaak een bepaald antwoord uit en vervalst de hele kwestie.»

Walter Pauli
Johan Reyniers

«Je hebt dan nog, in het kristendom en ook in andere godsdiensten, onvoorspelbare dingen. Er heerst een wetmatigheid die anders kan zijn dan de algemene menselijke, economische wetmatigheid die zegt: als je zoveel investeert, krijg je zoveel resultaten. Bij het kristendom heeft men de eerste vier eeuwen bijna niets om te investeren. Als je die periode bejukt, met al die vervolgingen en dan die resultaten, dan is dat sociologisch moeilijk uitlegbaar. Niet dat het direct een mirakel is, maar er hebben andere dingen gespeeld. Wat er bij de Franse revolutie gebeurd is met de Kerk, is toch iets geweest waarvan wij nu geen idee hebben. Men heeft hopen kerken gesloten, kerus verbannen. De eeuw die eraan komt is echter de eeuw van het meest aantal heiligen in Frankrijk.»

«De grootste hinderpaal voor het geloof is niet de openlijke tegenstand, het koppen afhakken. Die is wel het wegvallen van het zoeken van de zin bij de mensen, voor een stuk in de hand gewerkt door de overconsumptie. Ik denk wel niet dat dat zal blijven duren. Ik denk niet dat er nog veel jongeren zijn die geloven dat ze door consumptie gelukkig worden.»

«De student is vandaag te veel een raderwerkje in een productiesysteem. Hij wordt verplicht om in efficiëntie termen te denken. Ik gooi de knuppel niet naar de studenten door te zeggen: jullie zijn carrièreisten. Ik zeg ook niet dat de academische overheid de slaaf van de maatschappij is en van de universiteit een toelevingsbedrijf maakt. Het is veel gekompliceerder. Wij moeten wat terugkomen van het ideaal van de hypergespecialiseerde, scherp afgelijnde opleidingssector, en de studenten iets breder opvoeden. We moeten mensen maken aan de universiteit. Hoeveel studenten komen met cultuur in contact? Hoeveel lezen er een boek? Hoeveel zien er nog dans en theater? Er is toch veel te doen in Leuven. Men kan zeggen dat het een beetje elitair is, maar ik vind dat niet.»

EEN LEVEN VOL GODSFRIED

Godfried Danneels werd geboren op Pinksteren 1933 te Kanegem in West-Vlaanderen. Zijn vader was onderwijzer in de plaatselijke lagere school. In 1945 trok Godfried Danneels naar het Kollege van Tiel om zes jaar Latijns-Grieks te studeren. In die periode groeide ook langzaam zijn priesterroeping. Ook zijn engagement tijdens de vakanties in de KSA heeft die keuze beïnvloed.

In 1951 bood de 18-jarige Godfried Danneels zich aan op het Klein-Seminarie te Roselare. Zijn superieuren stuurden hem met 3 anderen naar Leuven. Zij waren de eerste Westvlaamse seminaristen die voor hun opleiding rechtstreeks naar het interdiocesane Leo XIII-kollege mochten gaan om filosofie te studeren. Danneels moet een opgemerkte student geweest zijn, want in 1954 stuurde bisschop De Smedt hem naar Rome om aan het Belgisch Kollege zijn studies theologie af te maken. In 1957 werd hij priester gewijd, op dezelfde dag van het zilveren huwelijksjubileum van zijn ouders.

Intussen veranderde de Kerk. In 1958 - Danneels was toen in Rome - stierf Pius XII. Zijn opvolger Johannes XIII maakte helemaal niet zo'n beste indruk: «Ineens kwam daar op het balkon van Sint-Peters een ronde man, zonder enige charme. Hij leek zo bol dat een van ons dacht dat het tv-toestel verkeerd was afgestemd!» Nog voor het koncilie («Onze generatie was daar heel blij mee»), keerde Godfried Danneels terug naar België. In 1959 beëindigde hij zijn doctoraat over Pieter van Gent. Sinds juli van dat jaar was hij benoemd als geestelijk directeur van de afdeling theologie van het groot-seminarie van Brugge. Dat duurde tot '67, toen hij zelf theologie ging doceren. In

1969 werd hij bovendien Buitengewoon Hoogleraar aan de KUL.

In 1977 werd hij, een West-Vlaming, na het ontslag van mgr. Daem aangezocht om bisschop te worden van Antwerpen. Danneels gehoorzaamde, en vanaf dan 'maakt hij carrière', zoals dat in profane termen heet. Reeds in 1980 wordt de 47-jarige Godfried Danneels benoemd tot aartsbisschop in opvolging van Suennens. Twee jaar vroeger was hij al benoemd tot lid van de kongregatie voor Geloofsleer (in vroeger eeuwen de beruchte Inkwisitie). Later volgde de Kongregatie voor de Bisschoppen, die voor de Evangelisatie van de Volkeren (*Propaganda Fide*), die voor Sakramenten en de Erediens, de Raad voor de Openbare Aangelegenheden, het sekretariaat voor de Niet-Gelovigen. Hiernaast werd hij nog belast met verantwoordelijke functies van allerlei synodes. Het heet dat op dit moment Godfried Danneels, na de Paus, kardinaal Ratzinger, en een Italiaanse curie-kardinaal, de man is die in het grootste aantal Romeinse 'instellingen' zetelt. Als aartsbisschop van Mechelen-Brussel en primaat van België is hij bovendien voorzitter van de Inrichtende Overheid ('Groot-Kanselier') van de Katholieke Universiteit van Leuven. (WP/JR)

Het huwelijk van Kerk en Staat

Wie is wie aan de KU Leuven?

Deze universiteit is een onderwijsinstelling en een centrum van wetenschappelijk onderzoek. De waarde, het belang en de maatschappelijke relevantie van de KU Leuven uit zich echter ook, en niet in het minst, op heel andere terreinen. In dit gepoliteerde België behoort deze katholieke universiteit tot de kristelijke zuil. Deze gegevenheid – de voornaamste universiteit van de machtigste zuil – bepaalt wezenlijk het karakter en de positie van de KUL. Dit impliceert dat de 'K' van 'KU Leuven' ook een andere betekenis heeft dan louter "de unieke spirituele component". 'Katholiek' staat evenzeer synoniem voor een behoorlijke concentratie van politieke, maatschappelijke en economische macht. Daarbij dient wel opgemerkt, dat die machtsconcentratie niet enkel voor de katholieken geldt. Hoewel ze minder machtig zijn, doet eenzelfde fenomeen zich ook voor bij andere universiteiten.

vroegen waarom die sommen nooit in de exploitatie of begroting teruggevonden werden, luidde het lakonieke antwoord: "Dat komt omdat wij een goede boekhouder hebben."

Bisschoppen

Harde bewijzen van dergelijke *liasons* zullen echter nooit gemakkelijk te vinden zijn. Wat men wél met vrij grote zekerheid kan stellen, is dat zo'n relatie niet onmogelijk zijn. Een onderzoek naar de samenstelling van de KUL-top toont in ieder geval de zeer nauwe banden tussen de katholieke zuil, de CVP en de KUL. Bovendien is het opvallend dat die KUL-top haast exclusief bestaat uit mensen – mannen – uit het bank- en financieelwezen. De arbeidersbeweging is in vergelijking bepaald ondervertegen-

KATHOLIEKE UL

woordigd. Andere partijen komen, op enkele uitzonderingen als SP-voorzitter Frank Van den Broucke (vroeger assistent bij economie), Europees lid Lode Van Outrive (hoogleraar bij rechten) ex-VU senator Roger Blanpain (buitengewoon hoogleraar bij rechten) en ex-Agaleve-gemeenteraadslid Nikol Delbecq (werkgever L&W) haast niet voor.

De carrière van rektor Dillemans is eigenlijk een schoolvoorbeeld van een strakke zuilverbondenheid. Vroeger was hij adviseur op het kabinet van CVP-premier Theo Lefèvre, en adjunct-kabinetschef van de CVP-ministers van Volksgezondheid Bertrand en Hulpia. In de jaren '70 bereikt hij de machtige positie van voorzitter van Caritas Catholica. Hij wordt later Koninklijk Kom-

missaris (de voorloper van Paula D'Hondt) voor de herziening van het Sociale Zekerheidsrecht, en in '83 voorzitter van de Nationale Vereniging ter Voorkoming van Arbeidsongevallen. In hetzelfde jaar wordt hij beheerder van de verzekeringsmaatschappij NV De Vaderlandsche.

De tweede 'sterke man' aan de KUL, Algemeen Beheerder Tavernier, is op zijn beurt beheerder van de Paribasbank. In het reeds vernoemde boek van 'Het geld van de CVP' wordt zijn naam ook geciteerd (pagina 137-146). In 1981 was hij deelnemer op een privefeestje van ACW-bons P.W. Segers, één maand voor de verkiezingen. De deelnemerslijst toont een indrukwekkende reeks CVP-politici, generaals, prominenten uit de welzijnssector, het onderwijs, de hoge financiële en economische kringen, de vakbond. Segers, verantwoordelijk voor de partijfinanciering, zou hier een bijeenkomst van de belangrijkste financiers van de nakende verkiezingscampagne belegd hebben.

Dillemans en Tavernier beslissen aan de KUL echter niet alleen. Het Organiek en Gewoon Reglement leren ons dat uiteindelijk de Inrichtende Overheid en de Raad van Beheer alle macht hebben. Studenten zijn hier niet vertegenwoordigd. De Inrichtende Overheid bestaat uit de bisschoppen – laten we over hun genegenheid voor de kristelijke zuil niet betwijfelen – en de vier volgende, ongetwijfeld zorgvuldig uitgekozen leden.

Walter Van Gerven, buitengewoon hoogleraar aan de Rechtsfaculteit, is voorzitter van de Bankcommissie, lid van de Hoge Raad voor Financiën en van de Raad van Beheer van het Belgisch-Luxemburgs Wisselinstituut. Jonkheer Jose Mertens de Wilmars, emeritus buitengewoon hoogleraar aan de Faculteit Sociale Wetenschappen, was voorzitter van het Europees Hof van Luxemburg. Jan Steyaert is sekretaris-generaal van UCO NV, beheerder van de Volksdepositobank, de Vlaamse Botelmaatschappij en Gantoise de Gestion. Bovendien is hij past-president van de Belgische Vereniging van Bedrijfsjuristen. Tenslotte is er ook Willy d'Havé, een man met haast onwaarschijnlijke invloed: oud-voorzitter van het ACW, voorzitter van de Raad van Beheer van de Nationale Maatschappij voor Huisvesting/Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, voorzitter van de Raad van Beheer van de BAC, lid van de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen.

C&A

Eén echelon lager funktioneerde de Raad van Beheer. Naast de verkozen leden van het Bureau van Akademische Raad en enkele personeelsleden, zetelen hier ook een opmerkelijke keure van acht bankiers en groot-industriëls. Luc Aerts, vroeger adjunct-kabinetschef van CVP-premier Theo Lefèvre, is momenteel regent van de Nationale Bank, voorzitter van het algemeen ASLK-direktiekomitee en het direktiekomitee

van de Spaarkas van de ASLK, beheerder van het LUC, lid van de Hoge Raad voor Financiën. Lode Campo is direktie-generaal van C&A, beheerder en lid van het direktiekomitee van de Vlaamse Uitgeversmaatschappij (VUM), beheerder van Algemeen bouwbedrijf Cosimco NV, beheerder en lid van het direktiekomitee van het Vlaams Economisch Verbond, beheerder van VAB-VTB, beheerder van de UFSAL en EHSAL.

Karel Goddeeris is voorzitter van het Grammenfonds, en gewezen voorzitter van het Verbond van Vlaamse Academië en Sociale Hulp. August Leeman is ex-afgevaardigd beheerder, ex-voorzitter en momenteel ere-voorzitter van de Kredietbank. Robert Stouthuysen is beheerder-direkteur van Janssen Phar-

ken ofwel kabinetschef van de premier, ofwel sekretaris van de ministerraad. Hiernaast is hij beheerder van de Koning Bouwdevisijnting, van de Munt en heeft hij de titel van Ambassadeur. Le Soir schrijft op 24 augustus '84 over Grauls: "Par sa présence quasi permanente au conseil des ministères, il incarnait à lui seul la continuité de l'état. Il était devenu une sorte de vice-roi. Un moment (caché) de la politique belge."

Een volledige lijst van KUL-provolleerden met CVP-bindingen zou ons te ver leiden. We volstaan met de voornaamste voorbeelden. Twee akademie zetelen voor de CVP in Straatsburg: An Hermans, deeltijds hoogleraar aan Pedagogie, ex-nationaal sekretaris van het KAV, en Paul Marck, buitengewoon

maceutica, ondervoorzitter van de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen, erevoorzitter van het Vlaams Economisch Verbond, voorzitter van VIW NV en voorzitter van Inov. Hij pakte geregeld uit met anti-syndikale uitspraken, zoals op het VEV-kongres van 9 mei 1978: "De ondernemers moeten voorts meer invloed verwerven op de politieke besluitvorming en ten slotte mogen de werkgeversorganisaties niet langer berusten in het monopolie van de vakbonden in het voorlichten van de werknemers." Tenslotte is er Hubert Detremmerie, voorzitter van het direktiekomitee van de Depositaats van de BAC, algemeen schatbewaarder van het ACW, censor van de Nationale Bank, direktie van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, beheerder van de UFSAL.

Vice-koning

Mogen de staten van dienst van de zes vorige beheerders indrukwekkend klinken, ze verdwijnen toch in het niet bij de invloed en de konstante macht van de twee belangrijkste figuren, de CVP-eminenties André Deque en Jan Grauls. Deque was van '50 tot '65 ondermeer minister van Wederopbouw, Koloniën, Buitenlandse Handel, Economische Koördinatie en Financiën. Hij was zowel ondervoorzitter ('58-'60) en voorzitter ('65-'74) van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Bovendien was hij voorzitter van de Belgische Boerenbond, voorzitter van de Raad van Beheer van de BBL, is hij lid van de Hoge Raad van Financiën, lid van de werkgroep van het VBO en beheerder van verschillende ziekenhuizen.

Jan Grauls werd in 1948 kabinetschef van de eerste minister. Met uitzondering van het midden van de jaren vijftig, en een overstapje naar Opvoeding en Nederlandse Cultuur, bleef hij onafgebro-

hoogleraar aan Sociale Wetenschappen, algemeen sekretaris van de Belgische Boerenbond, voorzitter van de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten, lid van het Nationaal Partijburo van de CVP. In zijn fakulteit komen zo'n benden vaker voor. Frans van Mechelen, emeritus hoogleraar, was minister van Nederlandse Cultuur, en sinds jaren en dag voorzitter van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen. Emeritus buitengewoon hoogleraar Leo Tindemans en buitengewoon hoogleraar (aan economie) Mark Eyskens zullen wel voldoende bekend zijn. Minder bekend is August Vanisten-dael, emeritus lector en eredoctor. Hij was voorzitter van Caritas Catholica (opgevolgd door Dillemans), sekretaris-generaal van het Internationaal Christelijk Vakverbond en leken-auditeur bij het Tweede Vatikaans Concilie. Tot slot was Paul Vandebussche, emeritus buitengewoon hoogleraar, vroeger Direktie-generaal bij de BRT.

Aan de rechtsfaculteit zijn er nog Hugo van den Bergh, buitengewoon hoogleraar en lid van het Nationaal Partijburo van de CVP, docent André Aen, sekretaris van de ministerraad, en hoogleraar Jozef Monbally, adjunct-kabinetschef bij Coens. Bij Toegepaste Wetenschappen heeft de energielobby een voet in huis met hoogleraar Paul De Meester, beheerder van het studicentrum voor Kernenergie te Mol, oud-voorzitter van het subkomitee CREST van de Europese Commissie, en raadgever van het Komitee van het Kernfusieprogramma en lid van het Wetenschappelijk en Technisch Komitee van de Europese Gemeenschap. Tot slot was Lode Wils, hoogleraar in L&W, jarenlang CVP-lid van de Raad van Beheer van de BRT.

Walter Pauli

ORDE VAN DEN PRINCE

Rektor Dillemans heeft het bij de opening van het akademiëjaar nog eens benadrukt: het specifieke en onvervangbare van deze instelling ligt in haar etische project. Aan deze universiteit merken we echter dat sommigen er een eigen interpretatie van 'katholieke etiek' op nahouden.

"Wie is wie in Vlaanderen. 1985-1989" vermeldt bij meer dan één professor of beheerder van de KUL het lidmaatschap van de Orde van den Prince. Uitleg hierover vinden we in 'Extrem Rechts en de Staat' en 'Ridders van nu', beiden uitgegeven bij EPO. In dit laatste boek onderzoekt auteur André van Bosbeke verschillende voor het grote publiek onbekende, vrij mysterieuze, maar machtige en vaak rechts-katholieke orden. Hij was hieraan begonnen naar aanleiding van zijn boek 'Opus Dei in België'. De Orde van den Prince verwijst naar Prins Willem van Oranje. Reeds voor de Tweede Wereldoorlog werd Willem van Oranje als symbool gebruikt door het Verdinaso omwille van zijn grootnederlandse ideeën. Ook de Orde van den Prince zou dit Diets karakter hebben, met als doel de "studie, beleving en de uitbouw van de Nederlandse aard".

Het lijkt erop dat zij onder "uitbouw van de Nederlandse aard" vooral steun aan Zuid-Afrika verstaan. In 1977 lagen niet minder dan 38 leden van de Orde van den Prince aan de basis van de oprichting van de pro-Zuidafrikaanse (zelf beweren ze steeds "neutrale") vereniging Protea. Zo manifesteert de Orde zich als een soort van Zuidafrikaanse

lobby. Zij zou ook, via Paribas-bankier Leon Rochtus, voor financiële steun aan de VMO gezorgd hebben.

Leden van de 'Orde van den Prince' zijn over de hele universiteit te vinden. In onze beperkte steekproef zijn we op Jan Steyaert van de Inrichtende Overheid en Karel Goddeeris van de Raad van Beheer gestoten. Een opmerkelijke concentratie van leden van de Orde vinden we in de fakulteit Sociale Wetenschappen: Frans van Mechelen, emeritus hoogleraar; Pol Marck, buitengewoon hoogleraar; Leo Tindemans, emeritus buitengewoon hoogleraar; Guido Fauconnier, hoogleraar en oud-dekaan. Eveneens lid is André Deruyterre, hoogleraar aan de fakulteit van Toegepaste Wetenschappen, groepsvoorzitter Eksakte Wetenschappen en Vice-Rektor van de KUL.

Als de informatie van Van Bosbeke klopt, kan een en ander wel verhelderd worden. Zo is Deruyterre voorzitter van de 'Ethische Commissie', die ondermeer deontologische regels opstelde voor de contacten met Zuid-Afrika. De commissie kwam tot het besluit dat men onmogelijk zo'n contacten kon verbieden... Toen twee jaar geleden de studenten de anti-apartheidsjurley voorstelden als ere-doktor, keurde een grote meerderheid van de Akademische Raad dit goed. Onder de drie tegenstemmers bevond zich Orde-lid Fauconnier. Het lijkt er dan sterk op dat de leden van de Orde van den Prince, samen met beheerder André Deque, medestichter van de Belgisch-Zuidafrikaanse Kamer, binnen de KUL een invloedrijke steungroep van het apartheidsregime vormen. (WP)

De KUL heeft een Parochie

Naar een tweede aggiornamento

Het blijft een vraag of onze Universitaire Parochie voldoende inspirerend werkt op het typisch universitaire terrein van ontmoeting van geloof, cultuur en wetenschap. (...) Stellig kan nog meer worden gedaan om de eigen pertinentie van de evangelische inbreng duidelijk te maken in verschillende domeinen van cultuur en maatschappij waarmee ook allerlei wetenschappen zich bezig houden." Op pagina 23-24 van het Jaarverslag van de KUL doet de Universitaire Parochie openlijk een gewetensonderzoek: kunnen zij hun ideeën wel doen gelden aan deze KUL? Al bij al blijft het een merkwaardige vaststelling dat aan een katholieke universiteit de enige parochie blijkbaar te weinig impakt heeft. Erik De Smet, student en lid van het pastoraal team, schetst de ontwikkeling die UP heeft meegemaakt en geeft uitleg bij de huidige gang van zaken.

Historisch gezien heeft de beleving van katholieke waarden door de studenten een hele ontwikkeling doorgemaakt. Voor de Tweede Wereldoorlog was iedereen die naar Leuven kwam per definitie katholiek. Rektor Ladeuze was oppermachtig en vice-rector Van Cauwelaert, die verantwoordelijk was voor wat we nu 'Studentenaangelegenheden' zouden noemen, bevestigde zich met de instandhouding van een strenge moraal onder de studenten. Later werd deze controle van de overheid veel minder rigide.

Piet

In de jaren '50 werd het katholicisme en de spiritualiteit vooral gedomineerd door het Hoogstudentenverbond voor de Katholieke Aktie (HKVA) met haar blad *Universitas*. Inspirator hiervan was professor Dondeyne. In de jaren vijftig werd *Universitas* een intellectueel en progressief-katholiek blad, met minder aandacht voor religieuze problemen. Uit de *Universitas*-groep is daarna onder leiding van de latere rektor Piet De Somer het blad 'De Maand' gegroeid. Het werd zowat het orgaan van de geëngageerde leden die hun verantwoordelijkheid wilden dragen, zowel binnen de kerk als in de maatschappij.

Op het einde van de jaren vijftig begon een nieuwe sociale mentaliteit te groeien onder de studenten. In de schoot van het HKVA ontstonden nieuwe gespreksgroepen. In 1959 werden die omgevormd tot een 'echte' parochie, met Seppe Yperman als eerste 'vrijgestelde'. UP had toen de naam echt progressief te zijn, en werd door rektor Van Waeyenbergh scherp gecontroleerd. Zo reageerde hij tegen het luidop citeren van de liturgische kanon en de konsekratie door de priester tijdens een UP-viering, wat toen volgens de kerkelijke voorschriften eigenlijk niet mocht.

Sindsdien heeft er, zeker op religieus gebied, een hele omwenteling plaatsgevonden. Op dit moment is het niet meer evident dat iemand katholiek is, laat staan *praktiserend* katholiek. In de Academische Agenda staat UP bijvoorbeeld onder de titel 'Diensten aan de Universitaire Gemeenschap', naast de Audiovisuele Dienst, de Universitaire Pers, de Faculty Klub... Terwijl UP zichzelf helemaal niet wil definiëren noch profileren als een universitaire dienst, maar wel als "een beweging binnen de Universiteit".

Charismatisch

'UP' is voor de meeste studenten geen evidentie. Men heeft de werking dan ook gekoncentreerd rond een drietal pijlers. De meest besloten werking is wel die van de vijf geselschapshuizen van UP. Hoewel de mensen die hierin wonen meestal het meest geëngageerd zijn binnen de parochie, is het toch eerder een besloten gemeenschap. Iemand die geen lid is van UP gaat er namelijk niet zo snel wonen. Een tweede pijler is die van de liturgie, de misvieringen. Hierin onderscheidt men eigenlijk twee groepen die weinig contact hebben met elkaar: de 'weekendmensen', vooral profen met hun gezin, en de 'weekmensen', studenten die 's woensdags naar de Begijnhofkerk komen om samen eucharistie te vieren. Tenslotte zijn er nog de 'groepen',

meer beperkte bijeenkomsten. Sommige van die groepen drijven na een tijdje weg van UP. Zo is bijvoorbeeld de homo- en lesbiennevereniging 'De Roze Drempeel' gestart als een Werkgroep van UP. Ook de beweging Kristenen voor het Socialisme (KVS) heeft eenzelfde evolutie meegemaakt en is mettertijd uit UP gegroeid. UP heeft bovendien contacten - soms meer, soms minder - met andere godsdienstige gemeenschappen die in Leuven bestaan, maar buiten het kader van UP werken: Ichthus bijvoorbeeld, het huis van de Charismatische Beweging, of Kariboe, een Derde Wereldbeweging van de Witte Paters.

Milieu

In een haast volledig gelaciseerde maatschappij als die van ons, en óók de universitaire gemeenschap KUL mag zo gedefinieerd worden, heeft een beweging als UP het niet gemakkelijk. Nogal dikwijls heeft men er het onbehaaglijke gevoel dat de universiteit haar katholieke karakter afwentelt op een zorgvuldig gekoesterde parochie: "Kijk, we zijn een katholieke universiteit, want we hebben

een parochie." Terwijl men in UP eerder de idee koestert dat de hele universiteit haar katholieke karakter moet profileren, in al haar academische kurrikula en diensten. Pastor Marc Van Eenoo verwees hier trouwens naar in zijn preek tijdens de openingsviering, met zijn uitspraak dat Studentenvoorzieningen altijd aan haar sociale functie moet denken.

Met zo'n uitspraken loop je natuurlijk snel het risico een controversieel karakter te krijgen. Eigenlijk krijgt UP van verschillende hoeken kritiek. Voor de enen zijn het echt 'linksen', een soort van op hol geslagen progressievelingen. Voor de anderen is UP dan weer een verzameling van zachtgekookte eieren. Goeie mensen, daar niets van, maar veel te weinig concreet. Die dubbelzinnigheid leeft ook een beetje bij UP zelf. Er bestaat een strekking binnen de Parochie die er voor pleit om de werking naar binnen uit vooral te stimuleren. Men kan dat eens 'personalistisch' noemen, met vooral aandacht voor de eigen ervaringen en problemen van de leden van UP zelf.

Treur

Er bestaat echter nog een andere mening over de werking van UP. Nogal wat mensen willen dat UP zijn werking uitbreidt, meer maatschappelijk relevant wordt. Deze groep betreurt het wel een beetje dat UP te weinig profiel naar buiten heeft. Hoewel in het verleden ook reeds rond racisme en vooral rond vrede gewerkt werd, wil men er dit academiejaar ook iets rond doen. Men zou aan drie maatschappelijke 'topics' meer aandacht willen schenken: vrede, gerechtigheid en milieu. In dit kader overweegt men trouwens een Werkgroep Alternatieve Economie op te richten. Dit zou trouwens een duidelijk signaal moeten zijn naar de buitenwereld: op de Parochie zoekt men vanuit een kristelijke bekommernis naar andere alternatieven. Het jaartema 'Ik trek het me aan' roept trouwens op tot een zo grote mogelijke bekommernis bij allerlei maatschappelijke fenomenen en tendensen.

Walter Pauli

(Foto Hendrik Delagrangé)

KAAS met gaten

Alle katholieke uitingen aan deze KUL worden niet enkel gekanaliseerd binnen de Universitaire Parochie. Er is naar het schijnt ook het Opus Dei (maar is dat wel een 'katholieke' uiting?), er zijn enkele kleinere basisgroepen. Sinds vorig academiejaar bestaat er ook zoiets als 'Kaas'. 'Kaas' - of 'K's' - is een bijzonder initiatief. Een aantal wetenschappers, personeelsleden en mensen van UP zijn ooit toevallig, louter informeel, samenbeland en een gedachtenwisseling begonnen rond de 'K van KUL'. Zij stelden zich de vraag "Op welke manier wordt de K van KUL ingevuld, en hoe kunnen wij die K in onze concrete werksituatie toepassen?" Op die eerste bijeenkomst werd er, Boergondisch als dit volk is, toevallig kaas geserveerd, vandaar het taalspelletje.

De K's werken allemaal in verschillende diensten, centra en fakulteiten. Verschillende bijeenkomsten gingen door ten huize van Jan Dumon, pastor van de Universitaire Parochie. Dumon is noch initiatiefnemer noch leider van het gezelschap, maar wel entoesiast over de doelstellingen van de groep: "Wij stellen ons de vraag welke inhoud we aan de 'K' kunnen geven. We gaan op zoek naar onze kristelijke wortels. We kijken niet naar hoe het kristendom vandaag aan de KUL geworden is, maar wel naar wat het in feite is. Ja, we grijpen voor die basis naar de Bijbel terug."

De informele gesprekken zijn uitmondend in een weekend in Orval tijdens de grote vakantie. Er waren 24 volwassenen en 8 kinderen, een verrassend groot aantal. Dit toonde aan dat nogal wat mensen aan deze universiteit zich dezelfde vragen stellen. De 'K's' kunnen ook moeilijk verbergen dat een soort van onvrede met de bestaande definitie van 'katholiek' aan de basis lag. Eén van de deelnemers vertrouwde ons toe: "Tegen de huidige trend in, die onmiskenbaar meer conservatief is, zoeken wij terug naar een autentiëker vorm van beleving van kristendom. We komen daarbij soms wel in de buurt van, eh, ja, eehh... noem het misschien wel KVS (Kristenen voor het Socialisme, wp). In de grond, als je de Bijbel een beetje konsekwent wilt toepassen, gaat het naar immers om. Ook iemand als Ghandi werkt wel inspirerend."

De groep wil niet onmiddellijk als

groep naar buiten treden. Wat ook niet wil zeggen dat het louter bij praten blijft. "We willen, door onze gesprekken en ideeën, een houvast geven aan ieder van ons in zijn dagelijkse beroepsleven. Iets waar we op kunnen terugvallen, of door geïnspireerd worden, of moed uit putten. In die zin zijn de bijeenkomsten van de 'K's' wel erg 'konkreet', aldus Jan Dumon. "Wij willen ook niet zomaar een klubje van religieuze wereldvreemde dromers zijn. Langs de andere kant zijn wij ook niet tevreden met een reductie van het kristendom tot wat er op dit moment reeds gerealiseerd is." Zo'n berustend realisme is duidelijk niet aan de groep besteed: "Soms vertrekken we vanuit een Bijbelse utopie: stel dat deze universiteit echt zou willen jiveren om de kansloze evenveel kansen te geven, dat zou toch een heel andere universiteit geven?"

Dumon geeft een paar voorbeelden van die 'utopie'. Men zou de wetenschappelijke inspanningen in sociale wetenschappen, rechten en economie bijvoorbeeld *bij voorrang* kunnen bundelen om bijvoorbeeld onderzoek te verrichten naar de toestand van de migranten. Of wetenschappelijke technologie om rolstoelen meer te perfectioneren, om het bij voor de hand liggende voorbeelden te houden. Maatschappelijk zou dat een niet te onderschatten weerslag hebben. "Veel goede acties, zoals die voor het Tropisch Regenwoud, blijven steken in diletantisme. Tegenwoordig werkt de wetenschap zo'n akties eerder tegen, door haar banden met de industrie. Dat zou ook anders kunnen."

"Dilemmans zegt wel: het unieke aan deze universiteit is haar etisch project. OK, maar daarmee heb je nog niet gezegd. Belangrijk is: hoe vul ik de project in? Je moet het *zinnig* invullen. Dat is, naar de mening van de K's, niet altijd het geval. Een katholieke universiteit zou in haar project meer de hoop op een betere wereld moeten uitdragen." (WP)

Zonder Grenzen

Dinsdag 10 oktober gaat om 20 u de startvergadering van de Werkgroep Artsen Zonder Grenzen van Medika door. Iedereen die meer informatie wil (welke grenzen? welke artsen? Kennen zij echt geen grenzen? Kunnen ze meer dan tien pinten drinken?) of graag wil meewerken (om te leren meer dan tien pinten te drinken, en zo je eigen grenzen te ontdekken en verleggen), is welkom.

ROGER SCHUTZ EREDOKTOR

Als aan de KUL eredoktoraten uitgedeeld worden, verwondert niemand zich erover dat de eer te beurt valt aan katholieke denkers. Recent nog vielen Hurley (aartsbisschop van Durban, Zuid-Afrika) en Daelmans (sektaris-generaal van het katholiek onderwijs) in de prijzen. Uit welingelichte bron vernamen wij vlak voor het ter perse gaan dat men dit jaar het oog heeft laten vallen op een man die zich een leven lang ingezet heeft om de katholieke Kerk met de andere kristelijke kerken te verzoenen. Er gaat een eredoctoraat naar frère Schutz, stuwende kracht achter Taizé, een eukemenische gemeenschap in Frankrijk waar jongeren uit verschillende kerken zich kunnen gaan bezinnen.

Roger Schutz is een topist. Hij strijdt voor sociale rechtvaardigheid, maar houdt die strijd wel op het vlak van de ideeën. In zijn aanval op de onrechtvaardigheid keert hij zich tegen het kapitalisme. Het kristendom heeft het sociale onrecht aanvaard. Aan die contradictie moet volgens Schutz een einde komen. Dat kan gebeuren door een boodschap van liefde die de mensen verandert, en niet door een politieke revolutie. "Alleen de staten hebben voldoende

middelen om iets aan de maatschappij te veranderen", aldus Schultz. Een kristelijke gemeenschap als de zijne kan alleen wat doen aan de *bewustwording* van de mensen. Omdat zijn boodschap de verschillen tussen de Kerken overstijgt, moet onenigheid tussen de Kerken bijgelegd worden. Maar als die doelen bereikt zijn, zou daarop wel een verandering van de maatschappij moeten volgen.

Zoals veel sociale utopisten probeert frère Roger zijn ideeën in praktijk te brengen in een afgezonderde gemeenschap. In Taizé komen jongeren samen om zich te bezinnen. De verschillen tussen de katholieken en protestanten worden er uit de wereld geholpen. Men speelt er gitaar en men praat over de problemen in de wereld. Wie er ooit de sfeer opgevoelen heeft, spreekt er jaren later nog van.

Men hangt er nog dezelfde idealen aan als die die aan het ontstaan van de kommune lagen. Opvang van maatschappelijk uitgestoten, hulp aan immigranten, scholen voor de armen, hulp aan de ontwikkelingslanden en afkeer van het neo-kolonialisme. De vraag blijft natuurlijk hoe je in afzondering iets daadwerkelijk verandert. Het is natuurlijk ook wel mogelijk dat het bij gitaarspelen blijft. (KH)

De Keersmaeker
Opening van het Klapstuk

De stille kracht van Rosas

De tijd is lang voorbij dat artistiek Vlaanderen zijn Europese collega's met onzekere tred achterna sukkelde. Jong Vlaams talent heeft zich in het laatste decennium galant opgewerkt op Europees en zelfs wereldvlak. De voorbeelden zijn voor het rapen. Er is Wim Mertens met zijn erg intellectuele 'minimal music'. Er is de intussen wereldbekende Jan Fabre (die met zijn recentste teatertrilogie nogal tegengestelde reacties uitlokt). En er is het niet meer weg te denken dansgezelschap 'Rosas'. Zowel in New York als in Lissabon en Tokio valt het enorm in de smaak. Zondag openden zij met *Mikrokosmos* het vierde Klapstuk.

Het brein achter 'Rosas' is Anne Teresa de Keersmaeker. In 1980 studeert zij af aan Mudra, het Centrum voor Hogere Opleiding en Navorsing voor Teatervertolkers. Zij levert in datzelfde jaar haar eerste choreografische werk af: *Asch*. Kort daarna vertrekt ze naar New York, volgens haar "de enige stad waar de dans in de tegenwoordige tijd wordt beleefd". Ze studeert er aan de 'Tisch School of the Arts'. In samenwerking met Steve Reich, één van de groten van de Amerikaanse minimal music, komt daar het bekende *Fase, four movements on the music of Steve Reich* tot stand.

Twee danseressen, Anne Teresa zelf en Michèle Anne de Mey, dansen in stilte of op het repetitieve plan van de muziek. Dansen, of beter gezegd: armen worden gebogen en gestrekt, vuisten worden gebald, het hoofd wordt kort en energiek in de nek geworpen. De twee jongedames met de grijze kleedjes en de geveterde schoenen gooien zich tegen de grond, rollen verder, springen weer recht, steeds opnieuw, volgens het principe van herhaling en variatie, net als in

de muziek. Abstrakte bewegingen worden haast wiskundig uitgebalanceerd. Eens je als toeschouwer gevat raakt door de naaktheid, de bron van de beweging, en de bezwerende herhaling ervan, tot uitputtens toe, geraak je er niet meer uit los. Intensiteit en energie zet zich over, spijkt je vast.

Fidel

In 1983 gaat *Rosas* dansen op het Kaaitheater. Het gezelschap 'Rosas' bestaat op dat ogenblik uit Fumiyo Ikeda, Michèle Anne de Mey, Adriana Borriello en De Keersmaeker zelf. Deze 'stoutste meisjes van Béjart' leven hun jonge energie en gepassioneerde inzet uit op de muziek van Vlaamse componisten: Thierry de Mey en Peter Vermeersch. Er is meer emotie dan tevoren, maar de ontleding van de essentie van de beweging als een minimale eenheid gaat onverminderd door. Stoelen op de scène geven de illusie van decor. Of toch niet: tijdens de perfect geprogrammeerde rustpauzes kleden de danseressen zich aan en uit op de scène. In 1983 is dat een gedurfd en zeer nieuw procédé.

1984 is het jaar van *Elena's Aria*. De Keersmaeker werkt nu voor het eerst met flarden klassieke muziek, tekst en film: vooroorlogse opnames en operaschlagers, een stukje redevoering van Fidel Castro. De dansers bewegen aarzelend op hoge hakken, struikelen bijna. 'Elena's Aria' schuift ekspliciete gevoelens naar voren, binnen een dramatische structuur. De kompositorische strakheid van de vorige voorstellingen blijft nog wel, maar wordt nu voortdurend doorbroken. De choreografie wordt gedanst door Anne Teresa zelf, Michèle Anne de Mey, Nadine Ganase, Fumiyo Ikeda en Roxane Huijland. Deze laatste dans binnenkort op het Klapstuk overigens *Capricieuse*, haar tweede solo na *Muurwerk*.

Medea

Bartok/Aantekeningen is een werk uit 1986. Deze choreografie is opgebouwd rond de muziek van het vierde strijk-

kwartet van Bela Bartok. Emotie en narratieve structuur treden hier nog verder op de voorgrond. De bewegingen zijn minder geometrisch, wel zwaarder, meer herkenbaar. De filmpjes, verhalen, en ook de kostuums maken de voorstelling lucider dan we gewend zijn: nu eens zijn de danseressen (dezelfde als in 'Elena's Aria', maar zonder De Mey) kokette vrouwen, dan weer kinderlijke schoolmeisjes. Het verloren paradijs van de jeugd is dan ook een konstante in de voorstelling.

'Bartok' brengt ons bij *Mikrokosmos*, dat in 1987 in première gaat. Het werk is namelijk gedeeltelijk gebaseerd op die vorige choreografie. Na 'Mikrokosmos' volgen nog de teaterregie van Medea-materiaal, en de operabewerking van 'L'incoronazione di Poppea' in *Ottone, Ottone*. Deze laatste werken zijn minder impressionant dan de vroegere choreografieën, die erg aangrijpend waren in hun subere kracht. Wel bevestigen ze in elk geval de veelzijdigheid van een stilaan wereldbekend Vlaams talent.

Sigrid Bousset

BALZAALDANSEN - Karlon Fonteyn, die in het *Stuc* een cursus stijldansen geeft, mocht vorig jaar een dansvoorstelling in mekaar steken. Hij werkte daarbij met amateurs, mensen die dus geen echte acteurs zijn, maar precies daardoor bijzonder echt overkomen op de scène. Acteren is immers altijd een beetje 'alsof doen'. En wie niet alsof doet, die is echt. Die echtheid resulteerde in een frisse voorstelling over hoe jongens en meisjes, in de beslotenheid van een balzaal, mekaar benaderen, verkennen, inpalmen. En dat je 'maar' met (technisch beperkte) amateurs te maken hebt, neem je er zonder morren bij. Nog te zien op 4, 5, 6 en 10 oktober, in de Vlamingstraat 83.

In beweging voor De Keersmaeker

Zondagavond, halfnegen, in de Leuvense stadsschouwburg. Klapstuk 89 opent met *Mikrokosmos* van de alom geprezen Anne-Teresa De Keersmaeker. Op het programma staan twee danskreaties en een pianostuk. Nogal wat mensen stellen zich daar vragen bij. Waarom programmeert iemand met zoveel schitterende dans op haar actief een pianostuk waarin zoveel gedanst wordt als in een hoorcollege? Toch wat gemor, mensen die kwamen om dans te zien en teleurgesteld waren over twee danseressen die zich een kwartiertje onledig hielden met het omdraaien van een paar partituurblaadjes. Het zegt veel over de begeerte van het publiek om een paar van De Keersmaekers' meisjes te zien dansen.

De avond begon met het titelnummer. 'Mikrokosmos' is een choreografie voor twee dansers, een lange man en een twee koppen kleiner meisje. Het meisje danst teatraal. Ze kijkt het publiek in en dan weer naar haar danspartner, gespannen wachtend op reacties. De man is slungelig, stoot haar van zich af als ze hem aanklampt, als ze zijn aandacht eist. Ze draait om hem heen en dan weer weg van hem. Ze verdwijnt naar een hoek en kijkt om aandacht in het publiek, dat nu betrokken raakt in hun mikrokosmos. Wat een kleine tragedie in woorden zou zijn, drukt het meisje uit in dans, in teatrale dans. Het publiek beleeft haar pogingen om zich uit te drukken, maar het lijkt een verloren spel. De man verandert haar beweging, gooit het meisje telkens weer in een andere houding.

Zoals het in elke gebrekkige communicatie gebeurt, gaan ze elkaar imiteren. Zij kijkt naar zijn bewegingen, als om te ontdekken waarom de hare niet spreken. Dan beantwoordt ze die, met volle overgave. Maar hij blijft op afstand, zijn gezicht op de grond gericht, tot zij het lijkt op te geven. Johanne Saunier akteert vol overgave haar ontzetting. Dans staat hier heel dicht bij het teater, waarin de stilte en de doorbreking van het ritme een tragisch moment begeleiden. Dan verandert de danser zijn houding. Hij blijft wat bedeesd, maar wil wel goedwillend zijn. De muziek van Bartok is modernistisch, met veel afwis-

seling in het ritme en met speelse momenten. Ducourt en Saunier dansen zich tot elkaar tot zij zich uiteindelijk op hem stort. Applaus en bevrijding van het publiek.

De spelers verdwijnen van het podium en na enkele minuten komen de twee pianisten, Walter Hus en Stefan Poelmans, samen met twee danseressen terug. De muzikanten spelen drie stukken voor piano van György Ligeti. Avant-garde muziek, soms repetitief en vermoeiend, dan weer erg meeslepend, op het psychedelische af. Gedanst wordt er niet. De dames draaien de bladen van de pianisten om en blijven verder statisch achter de piano's staan. Je vraagt je af waarom er niet wordt gedanst. De verwachting is er, de spanning hoopt op, tot je beseft dat de pianisten spelers zijn.

Het spel dat het duo opvoert roept herinneringen op aan de pas gedante *pas de deux*. Hun muziek vertelt hetzelfde als de dans. Eerst is er de uitdaging, de imitatie, de kakofonie. De spelers trachten verwoed de piano's op mekaar af te stemmen, maar produceren een tergend spel dat het publiek vermoeit. De atonale muziek roept beelden op van de gestoorde passen die niet gedanst zijn. Hij vult de dans aan, hernieuwt en verdiept de beleving van het eerste deel. Na een tijdje groeien de delen van de muziekstukken naar elkaar toe. Terwijl de 'danseressen' toekijken en af en toe een blad omdraaien, dansen de vingers van de pianisten op de klavieren. De handen springen als frivole meisjes op en neer tot de muziek een grote eenheid bereikt en de voorstelling een eerste hoogtepunt kent. Het eerste pianostuk heet 'monument', het derde teopenselijk 'beweging'. Een harmonie van muzieknoten en van dans, van universele beweging. De beweging bevrijdt, zowel in dans als in muziek. Als de statische houding van de vrouwen op het podium ongenoegen opgewekt heeft, wordt die nu opgenomen in een roes van emotie.

De Keersmaeker ploegt het domein van de dans open naar andere velden. Ze bevrucht de dans met muziek, met teater. Ze ontdekt relaties tussen de yerschildende non-verbale talen en brengt ze samen onder de noemer beweging. Met die aanpak zit ze in wat een hedendaagse traditie lijkt te worden. Choreografen exploreren, stellen de dans in vraag, leggen banden met andere kunstvormen. Die zienswijze loopt als een rode draad doorheen dit Klapstuk. Je vindt ze terug bij Ritsema, in LaLaLa Human steps, in de festivalkreaties.

Na het grootste einde van het tweede deel dat op energiek applaus onthaald werd, viel een moeilijke pauze. De piano's worden opzigezet, men draagt mikrofoons voor het mondriankwartet aan. Alles wordt klaargemaakt voor een herneming van het beste uit *Bartok/Aantekeningen*. Een explosie van pure dans, die de plotse ritmeveranderingen, het speelse en vooral ook het lichtvoetig humoristische van de muziek van Bartok perfect uitbeeldt. Humor is het sleutelwoord. De danseressen van De Keersmaeker worden in recensies meisjesachtig genoemd. Ze huppelen rond als elfjes die zich voortdurend over hun eigen bewegingen verwonderen. Alle gewichtdoenerij is hier van de scène verdwenen. Vooral Fumiyo Ikeda is grappig. Ze glimlacht als een klein meisje naar het publiek dat duidelijk genoten heeft. Er komt beweging in de zaal. Een lang applaus voor echte dans.

Koen Hendrickx

Le Sac de Louvain

Brand in Leuven,
zie eens ginder

Goed 75 jaar geleden, op 25 en 26 augustus 1914, werd Leuven het doelwit van Pruisisch oorlogsgeweld. Een groot deel van de historische binnenstad, hele negentiende-eeuwse burgerwijken en talrijke panden in Kessel-Lo, Herent, Heverlee en Korbeek-Lo gingen ten onder in een zee van vuur. Meer dan 200 burgers werden het slachtoffer van de ontketende terreur. De Leuvense universiteit, die haar bibliotheek in rook zag opgaan, geniet sindsdien wereldfaam. Vandaag, drie kwarteeuw later, vormt dit gegeven het onderwerp van een boeiende, overzichtelijke, zij het sobere tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek.

De voornaamste verdienste van deze tentoonstelling is wel dat ze het fragmentaire van het beeldmateriaal overstijgt, en meer wil zijn dan een louter reconstructie van een feit divers uit een bijna vergeten wereldoorlog. Veleer reconstruieren de documenten een tijdskader. Daarin hervinden ze hun eigen argumentwaarde: ze werden namelijk gebruikt in een ideologisch debat dat aan de eerste wereldoorlog een morele dimensie moest geven. Want 'Le Sac de Louvain' was geen fait divers, geen représaille tegen franc-tireurs, vrijsschutters die Duitse soldaten onder vuur zouden hebben genomen. 'Blote terreur' tegen de burgerbevolking moest het Belgische leger verlammen, en maakte deel uit van het concept van de Blitzkrieg tegen Frankrijk. Het platbranden van Leuven en haar 'Pflaffenuniversität' was dan ook geen alleenstaand geval. In omvang en moorddadige brutaliteit werd deze aanval zelfs overtroffen door bijvoorbeeld de raid op Dinant.

Tentoons

Het verwoesten van de bibliotheek van 'The Oxford of Belgium' werd een begrip in de geallieerde propagandaslag, een symbool voor de strijd tussen twee invloedssferen waarin Europa opgedeelde was: de Franse 'Civilisation' en de Duitse 'Kultur', die in die tijd nogal wat te maken had met de Pruisische opvatting van 'das Militär'. De Franse maatschappijvisie daarentegen refereerde bijvoorbeeld aan een sinds de Verlichting in zwang geraakt begrip als constitutionele democratie. Het na-oorlogse 'Schuld im Krieg'-oordeel impliceerde sinds Leuven het falen van de Duitse 'Kultur'. Van Duitse zijde werd de tese van de franc-tireurs volgehouden tot in 1958, wanneer de Bondsrepubliek zich volledig integreert in het nieuwe West-Europa.

Onze huidige Universiteitsbibliotheek werd na de Eerste Wereldoorlog opnieuw opgetrokken in renaissancestijl en met Amerikaanse fondsen gefinancierd. De opening in 1928 volgde een jaar na

de viering van het 500-jarig bestaan van de Leuvense universiteit, die in 1909 nog haar 75-jarig bestaan als katholieke universiteit had gevierd. Men had ondertussen begrepen dat het prestige van de KU Leuven samenhangt met haar seculaire traditie. Het niet aanbrengen van het opschrift 'Furor Teutonico diruta, dono americano restituta' zorgde voor een stevige controverse, mede door het Duitse vasthouden aan de franc-tireurs-tese.

Aan het hoofd van de commissie die in Versailles moest zorgen voor de teruggave van boeken en tijdschriften aan de Leuvense bibliotheek, stond ene Richard Oehler. Dezelfde man was later, onder het nazi-regime, verantwoordelijk voor boekverbrandingen aan de bibliotheek van het 'Frankfurter Institut für Sozialforschung'. Tijdens de Tweede Wereldoorlog, een 'Revanchekrieg', werd de bibliotheek die de Duitsers een doorn in het oog was, opnieuw in de as gelegd. De Duitse kommandant die daar het bevel toef gaf, dacht dat het opschrift wél was aangebracht.

Mark Derez, samensteller van de tentoonstelling en begeleidende brochure, deed voor deze expositie een beroep op documenten van de universiteit en van het Stadsarchief. Ongetwijfeld bevindt er zich op vele Leuvense zolders een schat aan materiaal, dat ons een nog juister beeld van de verwoestingen in het Leuvense kan bieden. Maar voor deze tentoonstelling die andere en bredere objectieven heeft dan louter heemkundige, is een sobere uitwerking, waarbij niet zozeer de kwantiteit van het materiaal van belang is, zeker geslaagd. Een brok geschiedenis voor wie zijn eigen stad of unief, en haar historische betekenis, beter wil leren kennen.

Stef Wauters

Leuven brandt nog tot 21 oktober in de Centrale Bibliotheek. Tijdens de week dagelijks van 9 tot 19.00 u, op zaterdag van 9 tot 12.30 u. De toegang is gratis en een verhelderende brochure kost 20 fr.

Zo zagen toen de Grote en de Oude Markt er uit.

Musical over Evita Perón en 'Argentina'

Het leven van een dictatorsvrouw

Eva Duarte werd in 1919 geboren in Buenos Aires. Zij groeide op als een straatkind, maar werkte zich op tot de 'first lady' van Argentinië. Op drieëndertigjarige leeftijd overleed zij als Eva Perón, echtgenote van de Argentijnse dictator-president. Het leven van een feministe, een radio-omroepster, een fanatieke aanhanger van Perón in de nieuwste musicalproductie van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen: *Evita*.

Eva Duarte was zangeres en volgeling van Perón, die in 1944 vice-president werd van Argentinië. Hij was de belangrijkste vertegenwoordiger van een heel nieuwe politieke stroming in dat land en in heel Latijns-Amerika: het populisme. Perón was in de jaren dertig verbonden aan de Argentijnse ambassade in Italië waar zijn sympathie groeide voor het Italiaanse fascisme van Mussolini. Het stond voor dictatuur, gekombineerd met grote aantrekkingskracht van de leider en met steun vanuit alle lagen van de bevolking. Perón nam sociale maatregelen voor de arbeiders en had oog voor de laagstbetaalden. Hij noemde de ideologie van zijn beweging het *justicialismo* (letterlijk: 'rechtvaardigheidsisme'), een vage term die nooit duidelijk werd ingevuld.

In oktober 1945 belandde hij als vice-president in de gevangenis na een militaire staatsgreep. Kort daarna werd hij vrijgelaten onder stuwung van Eva (Evita was haar trouwernaam). Duarte. Zij was een populaire radio-omroepster die via haar programma tienduizenden mensen op de been had gekregen voor een protestbetoging voor de gevangenis waarin Perón was opgesloten. Evita was de minnares van Perón en korte tijd later trouwde ze ook met hem.

Op 24 februari 1946 werd Perón met overweldigende meerderheid verkozen tot president. Zijn overwinning had hij te danken aan de arbeiders, de vakbonden en de steun van de armen uit de steden. Perón besefte heel goed dat zijn achterban vooral bestond uit sloppenbewoners en wilde daarom ook zijn populariteit bij hen in stand houden.

De liefdadigheid kwam per dekreet onder beheer van de Eva Perón Stichting te staan. Deze Stichting kreeg, dankzij de gunstige naoorlogse internationale konjunctuur, de beschikking over miljoenen. Ze werden uitgedeeld onder de armen, wezen, weduwen, invaliden en zieken. Eva richtte ziekenhuizen en scholen op. Men noemde haar de wedoener van de armen. Al tijdens haar leven was ze een legende. Zij leidde in feite het Ministerie van Arbeid en bovendien was ze ook de architect van de vrouwelijke Arbeiderspartij, waarvan voordien enkel een mannelijke vleugel bestond.

Eva overleed op 26 juli 1952 aan kanker. In een sfeer van massa-hysterie nam het Argentijnse volk afscheid van haar. In het gedrang van de honderdduizenden die langs haar opgebaarde lichaam trokken, werden mensen doodgedrukt. Je kan het zowat vergelijken met de tafereelen bij de begrafenis van Khomeini. De Peronisten eisten dat het Vaticaan Eva heilig zou verklaren als 'madonna van Amerika' en haar autobiografie *De Zin van mijn Leven* werd verplichte literatuur in alle Argentijnse scholen.

Guevara

In de musical van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen wordt het verhaal gebracht van het leven van Eva Perón. Een spektakel van twee uur schetst haar sensationele carrière, en eindigt bij haar patetische dood aan kanker. De musical wordt zoveel mogelijk opgevoerd zoals hij in Londen in première ging in een regie van Harold Prince. Het KBVV heeft weinig wijzigingen aangebracht. Ook het decor bleef overeind in de Nederlandstalige bewerking.

Haar levensgeschiedenis ontrolt zich in een reeks flashbacks, gezien door de ogen van Che Guevara. Ondanks het feit dat deze revolutionair waarschijnlijk nooit in contact kwam met Evita, commentarieert hij hier haar leven, verklaart hij dingen en bindt hij, eerder cynisch, het hele gebeuren aan. Regelmatig keert hij terug en vormt zo de rode draad die loopt doorheen de verschillende fragmenten die uit het leven van Eva getoond worden: haar begrafenis, haar jeugd, haar carrière als zangeres en haar leven als tweede vrouw van de Argentijnse dictator. Het geheel wordt ook ondersteund door historische dia's en oorspronkelijke filmbeelden.

Historici

De musical is aan zijn vierde seizoen toe en werd al honderdvijftig keer opgevoerd. De productie werd in 1988 door de VSCD (Vereniging van Schouwburg en Concertzaal Directies) genomineerd voor de eerste musicalprijs die in Nederland werd uitgereikt. *Cats* ging er echter met de uiteindelijke bekroning vandoor. Voor historici vermelden we misschien nog best dat het leven van Evita in de musical enigszins gedramatiseerd werd om het geheel aangenamer en 'kijkvriendelijker' te maken. Om te oordelen of deze ingreep niet te drastisch was, kom je best zelf naar de schouwburg.

Bart Van Herck

ALS JE vanop de vijftiendertigste verdieping van het gebouw van de Nationale Loterij in Brussel naar beneden kijkt, heb je uitzicht over een aanzienlijk deel van onze hoofdstedelijke architectuur. Op wat vanaf die hoogte miniatuurgebouwtjes lijken, hebben burgers en buitenlui zich gedurende eeuwen vergaapt.

De organisatoren van Klapstuk 89 hadden zich wellicht geen betere lokatie voor hun perskonferentie kunnen indenken dan dit dak van één van hun hoofdsponsors. De meeste aanwezigen vertoonden immers al van voor de koffie de afwezige uitdrukking van mensen die zich op ijle hoogten bevinden. Verwaarloosde hersenkronkels snakten dan ook voor telepaten hoorbaar naar brokken cultuur. Toch stegen Bruno Verbergt en Jeanne Brabants niet op naar de hoogste sferen.

Algemeen leider Verbergt kon, weliswaar met enige moeite, zijn enthousiasme intomen bij het overlopen van het programma. Vergelijk de pers met een publiek dat al heel wat voorstellingen met tegenzin betaald heeft en gekonfronteerd wordt met een jonge dansgroep die op een groot festival haar première maakt. De spanning hoopt langzaam op. Herinneringen aan eerdere premières komen boven. De vrees voor weer eens een mislukking nestelt zich bij enkelen vast. Met half-betraandte ogen herinnert iemand zich hoe ook hij zich ooit bruisend van jeugdige energie de wondere wereld instortte. Men stelt zich het geluk voor van een jonge prins. De wereld bestaat niet

meer, men kan zomaar een venster open doen en van vijftiendertig verdiepingen hoog neerstorten als een kat met negen levens. De aarde wordt een verre plaats, bij elke beweging van minder tel.

Verbergt is zijn première zonder kleerscheuren doorgelopen. Hier en daar wat gemompel, maar dat kom je overal tegen. Hij werd wel geflankeerd door een rots in de branding, Jeanne Brabants, voorzitter van de raad van beheer van Klapstuk vzw. Terwijl een groot deel van de cultuurmanagers zich tegenwoordig een passende houding tracht te geven aan de voeten van hun sponsors - een gespleten houding die bij sommigen eerste tekenen van spleetooies veroorzaakt -, straalt mevrouw Brabants anachronistische onafhankelijkheid uit. Ooit keerde ze de Zilveren Griffel van het Cultureel Jongeren Paspoort uit aan La Keersmaecker, die er sindsdien een paar hoogstandjes mee op haar naam geschreven heeft.

Mevrouw Brabants' passie voor de dans reikt tot aan de grond. Ze slaagt er ook in haar uitzetting eenvoudig te houden. Het Klapstuk, de dans in het algemeen, heeft te maken met twee problemen: geld en infrastructuur. De geschiedenis met Forsythe wordt nog eens opgerakeld. Tja, als ze in het sportkot geen zaaltje vrij hebben voor een god van de dans die een wereld schept waar je een half vliegveld voor nodig hebt. Als de studenten er zonnig zelf wat aan beweging moeten doen. Brabants treurt over de knieval die een veelbelovend festival maakt in het aanschijn

van de werkelijkheid, maar blijft toch zeker van haar stuk wanneer ze haar gemeende oproep doet. *Alle Leuvenaars moeten een baksteen bijdragen voor een nieuw teater.*

Het publiek, voor het merendeel inwoners van onze hoofdstad, had overduidelijk moeite om dit bevel in een aanvaardbare context te plaatsen. Een Leuvenaars, wat is dat ook weer? Is dat geen kommercantenzoon die, omdat zijn broer de zaak overgenomen heeft, dan maar een studentenkafee begonnen is? Leuk idee om de studenten weer eens tegen de middenstand uit te spelen: van elk pintje dat een student dagelijks in één van de tweehonderd Leuvense kroegen naar binnen gooit, gaat één frank naar een nieuwe zaal. Dat zou toch zo'n slordige vier miljoen per jaar moeten opleveren. Na tien jaar hebben we een speelruimte die, als we de architectuur ervan een beetje eenvoudig houden, tegen de duizend mensen moet kunnen herbergen. Maar dat denk je daar niet, want achter je zie je geurende potten koffie staan, temidden van lekkere stukken taart. Eer je daaraan kan beginnen, wordt de video van Walter Verdin vertoond. Voor één keer leverde die niet zomaar een beetje vakwerk. De Klapstukvideo is een zeer geslaagd experiment met beeld en klank, vooral met muziekjes van 11.11.11. En dan snak je naar koffie.

2

'Evita' is te zien in de stadsschouwburg op donderdag 5 oktober om 20.00 u. Toegangsprijzen 150 tot 500 BF.

K

ARRIERE

Loko, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie zoekt ter ondersteuning van haar werking in het academiejaar 1989-1990 een

Algemeen Sekretaris

(m/v). Hij/zij zal halftijds (19,5 uur per week) werken met een bedieningscontract van bepaalde duur tot 31 juli 1990. Van hem/haar wordt verwacht dat hij/zij de algemene vergaderingen van de verschillende geledingen praktische en inhoudelijke ondersteuning verstrekken om op hun werkingsterrein tot een doordacht beleid te komen en om dit beleid met kennis van zaken uit te voeren.

Hij/zij moet beschikken over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten.
Zijn/haar taken omvatten:

- het voorzitterschap van de Financiële Controlecommissie der Vrije Verenigingen.
- de administratie (korrespondentie, personeelsaangelegenheden, begroting en exploitatie,...) en het technisch beheer van de koepel en haar huisvesting (verhuur van kamers).
- de coördinatie van de Vlaamse Studentenfederatie en het verichten van studiewerk omtrent problematieken die de concrete Leuvense kontekst overstijgen en een nationale aanpak vereisen.

Sociale Raad

zoekt ter ondersteuning van haar werking nog één vrijgestelde voor het academiejaar 1989-1990 (halftijds: 19,5 uur per week). Hij/zij moet zeer dynamisch zijn en beschikken over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten. Hij/zij is op de hoogte van de werking van de Algemene Vergadering van Sociale Raad en van de verschillende vertegenwoordigende functies die de Raad waarnaemt in het medebeheer van de Sociale Sektor. Interesse in de problematiek rond studiefinanciering, huisvesting, gezondheidszorg, studentenrestaurants en alles wat verder met de sociale positie van de studenten te maken heeft, is een absolute noodzaak.

Hij/zij dient de Algemene Vergadering praktische en inhoudelijke ondersteuning te verstrekken om op haar werkingsterrein tot een doordacht beleid te komen en dit beleid met kennis van zaken uit te voeren. Hij/zij verklaart zich tevens bereid de studenten bij te staan in het verdedigen van hun belangen in deze aangelegenheden.

Dit contract loopt af op 31 augustus 1990.

Schriftelijke sollicitaties, met CV, motivering en vermelding van de speciale kwaliteiten die voor deze betrekking nuttig kunnen zijn richt je aan Ronny Tielen, 's Meiersstraat 5, te 3000 Leuven. Zij moeten er ten laatste woensdagnamiddag 25 oktober om 17.00 uur aangekomen zijn. Kandidaten dienen aanwezig te zijn op de Algemene Vergadering van Sociale Raad (en als kandidaat-Algemeen Sekretaris ook op die van Kringraad). Zij zullen hiervoor persoonlijk uitgenodigd worden.

Mark Blaisse niet over Aboe Nidal

"Om terreur te begrijpen moet je naar Beiroet"

Met de regelmaat van een klok staan de media bol van de berichten over terreuraanslagen: vliegtuigen exploderen, mensen worden ontvoerd en als gijzelaar vastgehouden, auto's vliegen de lucht in. Het fenomeen terrorisme kan dan ook op heel wat aandacht van de pers rekenen. Gretig exploiteren de media de bij terreurdaaden geleverde sensatie, en al even gretig maakt het internationale terrorisme gebruik van moderne spreekbuizen als radio, televisie en kranten. Over die relatie tussen media en terrorisme schreef Mark Blaisse, Nederlander, historicus en journalist, het boek *Aboe Nidal bestaat niet*. Of het verhaal van de onmacht van een journalist.

De huidige golf van ontvoeringen en gijzelingen door alle mogelijke partijen ligt er niet om: vooral het Midden-Oosten lijkt in de greep van een zelfgekreerde verskrinking. Nu Noord-Ierland en Baskenland een beetje uit de mediabelangstelling verdwenen zijn, en de hoogtijdagen van de Rote Armee Fraktion en de Brigade Rosse voorbij zijn, worden de berichten over ontvoeringen, raids en aanslagen in de landen van het Midden-Oosten steeds veelvuldiger en uitgebreider. Al herhaaldelijk rees daarbij de vraag in hoeverre de berichtgeving van de gebeurtenissen (via de moderne communicatiemiddelen) en de gebeurtenissen zelf (de terreurdaaden) op elkaar inspelen. Zo ontwikkelde zich in de Bondsrepubliek in 1988 een verhit debat over de rol van de journalisten in de ophefmakende gijzelszaak waarbij een meisje om het leven kwam, terwijl een journalist en de fotograaf in de gegijzelde wagen de zaak letterlijk meemakten. Het Amerikaanse Kongres heeft het gehad over de negatieve invloed van de media op de situatie van de Westerse gijzelaars in het Midden-Oosten. Er wordt immers niet louter aan berichtgeving gedaan. De verschillende meer of minder terroristische organisaties bespelen handig alle communicatiemiddelen om bij het publiek het gewenste effect te bereiken. Bovendien doen kranten en televisie niets liever dan zo bloederig en zo explosief mogelijk materiaal te brengen. In hoeverre houden media en terrorisme elkaar dan in stand?

Afrekening

Die vraag stelt ook Mark Blaisse zich. Zoals blijkt uit zijn boek komt hij als journalist voor allerhande Nederlandse en andere bladen ogenschijnlijk, als vanzelf in contact met terroristen van allerlei slag. Op basis van de kennis die hij daarbij opsteekt, probeert hij dan in zijn boekje een antwoord te vinden op de vraag naar het verband tussen media en terreur. Dat belooft hij tenminste in de inleiding en de verantwoording: "Een boek schrijven over de relatie tussen media enerzijds en terreur casu quo macht anderzijds (...). Hier is gekozen voor de persoonlijke benadering omdat de meeste boeken over dit thema van achter bureau's zijn geschreven en geen inzicht bieden in het veldwerk en de

fascinatie die kan uitgaan van de hoofdpers bij het rapporteren over deze raddraaiers van de geschiedenis."

Met deze openingswoorden geeft Blaisse meteen de hoofdlijnen van het boek. Hij raakt op die manier een reeks op zich interessante en meer dan ooit actuele vragen aan, die hij aan het begin van het boek kort uiteenzet: hoe verschillend is de rol van de pers in een democratie en een diktatuur? In hoeverre hebben de eisen van het publiek en de 'economische herpositionering' van de meeste media invloed op de mate aan informatie versus entertainment die geboden wordt? Hoe hol is het begrip persvrijheid? Is censuur verantwoord? In hoeverre dragen de media bij tot de mytivering rond terroristen, terroristische groeperingen, terreurdaaden?

Het begin van het boek stemt dus hoopvol. Jammer alleen dat Blaisse, in zijn zoektocht naar een antwoord op die vragen, er niets beters op gevonden heeft dan zijn eigen journalistiek geklungel in het Midden-Oosten te beschrijven. Hij zegt eerst zelf: "Een samenvatting geven van bestaande literatuur (...) leek mij te zeer af te leiden van het onderwerp." Nochtans had hij dat beter wel gedaan. Tijdens het lezen krijgt de lezer namelijk tóch de indruk dat hij, wat de informatie betreft, alles ook wel uit de gewone berichtgeving in kranten en tijdschriften, of (uitzonderlijk) uit gespecialiseerde literatuur kan halen. Verder bekenkt Blaisse dat "dit geen wetenschappelijk boek is geworden, maar veel meer een afrekening met hinderlijke vragen die de auteur zichzelf stelt." Op zichzelf is dat niet zo erg, ware het niet dat Blaisse die persoonlijke 'afrekening' wel in een erg krakkemikkige vorm giet.

kluns

Hij is namelijk op het lumineuze idee gekomen het boekje in verschillende hoofdstukken te verdelen aan de hand van een reeks steden (Algiers, Tunis, Tripoli, Beiroet, Amsterdam), gevolgd door een reeks 'belangrijke personen' (sjah Reza Pahlavi, Bruno Kreisky, Sadat, Thatcher). De steden en personen weerspiegelen de belevissen van Blaisse als journalist. De reeks steden voor bijvoorbeeld, met als overkoepelende titel 'Op zoek naar Aboe Nidal', begint met het relaas van een soort terroristen-konferentie in Algiers. Even verder blijkt

die conferentie eigenlijk een vergadering van de Palestijnse Nationale Raad te zijn, maar iedereen ziet er daar blijkbaar ongelooflijk terroristisch uit. Blaisse drukt er de hand van noitrore bommenleggers en mag er topfiguren observeren. Verder richt hij er zo ongeveer niets uit.

Waanbeeld

Zo gaat het boek nog een tijdje door. Blaisse wacht dagenlang op Arafat, op Khadafi, al-Assad, Abu Nidal, Abu Iyad, Kreisky, Sadat, Mitterrand, Thatcher. Meer dan de helft van de mensen die hij zou moeten interviewen krijgt hij uiteindelijk nooit te spreken, en zo twijfelt hij meer dan eens of hij eigenlijk wel de juiste contacten en informatie heeft. Achteraf natuurlijk. Op zichzelf is dat - alweer - niet zo erg. Het beroep van journalist bestaat ontgensprekelijk voor een groot deel uit wachten op beroemdheden en werken met onbetrouwbare contacten en dubieus materiaal. Het zal er dus allemaal inderdaad wel zo aan toe gaan, en de nodige frustraties met zich meebrengen. Blaisse krijgt het alleen niet verwoord. Er zijn immers wel vaker boeken geschreven vanuit een zeker gevoel van frustratie. Bij goede boeken van dat soort treedt er op een gegeven moment bij de lezer een onmiskenbaar gevoel van herkenning op. De lezer voelt aan wat er geschreven wordt, omdat hij het zelf zo ervaren heeft of omdat het aanvaardbaar voorgesteld wordt. In *Aboe Nidal bestaat niet* komt Blaisse, de hoofdpers, vooral belachelijk over en kan de lezer niets anders dan besluiten dat Mark Blaisse toch wel een kluns van een journalist is.

Thatcher

Vreemd genoeg lijkt Blaisse dan nog fier te zijn op zijn eskapades ook. De lachwekkende klimaks van zijn hele journalistieke carrière staat namelijk ook in het boek beschreven, in het stukje 'Thatcher, of de overmoed bestraft'. Daarin verhaalt Blaisse hoe hij er professioneel werd ingeluisd door Ralph Inbar, de man van het Nederlandse Candid Camera-programma *Bananasplit*. Op de hoogte van de nieuwshonger van Blaisse en nadat hij zonder sukses enkele andere journalisten heeft proberen strikken, onsceneert Inbar een interview met een fake-Margaret Thatcher, waarin Blaisse zelf zonder het te weten de hoofdrol speelt. Hij ruikt pas lont nadat 'Thatcher' tijdens het interview zeven lepeltjes suiker in haar kopje te heeft gedaan, haar haar heeft behandeld met haarlak, ter plekke rondhuppelt zogenaamd omdat ze kramp heeft in haar voet en 'Tulpen uit Amsterdam' begint te zingen. Op het einde van het hoofdstukje besluit Blaisse wijselijk dat "ambitie letterlijk verblindt en het jagen

KLAPSTUK

UITVERKOCHT?

Uitverkocht zijn de voorstellingen van Lijn 9 op 11 en 20 oktober, van Mal Pelo op 11 oktober en van Les ballets C de la B op 7 oktober.

Die laatste groep geeft echter wel een extra voorstelling, en wel op woensdag 11 oktober om 20.30 u. Dus: O boom door Les ballets C de la B (chor. Alain Platel) speelt ook op 11 oktober in het Arenberginstituut. Zeg niet dat we u niet verwittigd hebben.

op scoops heel pijnlijk kan maken."

Op de koop toe houdt Blaisse het hele boek door een soort man-die-de-wereld-keek-toon aan, die in schril contrast staat met zijn blijkbaar moedwillig geteelde onkunde. Hij strooit met namen en weetjes over personaliteiten, waarmee hij nauwelijks echt in contact komt. Op die manier probeert hij een beetje een sfeer te creëren van 'wij internationale topjournalisten onder elkaar, wij weten wat er in de wereld te koop is'. Tegelijk poneert Blaisse stellingen zonder ook maar in de verste verte bewijsgrond ervoor aan te voeren, alsof hij - als gerenommeerd Midden-Oostenexpert, nietwaar - niet meer hoeft te verantwoorden wat hij zegt. Uiteindelijk stelt hij alleen maar zichzelf te kijk.

Baader

Het hoofdstukje over Beiroet bijvoorbeeld begint met: "Om terreur te begrijpen moet je naar Beiroet." Hiermee poneert Blaisse niet alleen baarlijke nonsens - de mensen in Basra of in Kabeel zullen ook wel weten wat terreur is, zonder ooit Beiroet gezien te hebben. Hij laat bovendien uitschijnen dat hij, Mark Blaisse, wel degelijk weet wat terreur is (terwijl hij hoogstens een paar dagen in Beiroet verbleef), en hij de lezer best in zijn alomtegenwoordige kennis wil betrekken. Als u dus ooit wil weten wat terreur is, moet u naar Beiroet.

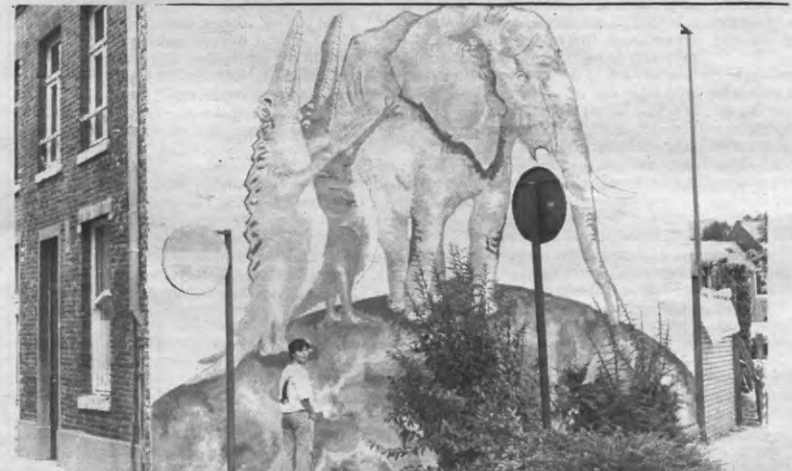
Datzelfde samenzerderige sfeertje van Midden-Oostenkenners onder elkaar creëert ook het verhaal over de zoektocht naar Aboe Nidal, die hem naar een arts in Damascus voert. ".../hij (de dokter) wijst verschrikt naar het plafond en legt een vinget op zijn mond. We praten hard over mijn aandelen en fluisteren tussendoor over Assad en het internationale terrorisme." (p. 45) Het lijkt wel een amateur-James Bond, die ongelooflijk klungelig te werk gaat, maar alles wel lekker spannend vindt. Of een paar bladzijdjes verder, waar Blaisse zich blijkbaar plots de titel van zijn boekje herinnert: "Maar Jumblatt trapt er niet in. We kwamen niet te weten waar Aboe Nidal zich bevindt en ik begin voor het eerst te twifelen aan diens bestaan. Waarom zou hij geen media willen zien?" Hoe haalt Blaisse het zich in 's hemelsnaam in het hoofd te beginnen twifelen aan Nidals bestaan omdat hij hem een paar dagen lang niet te pakken krijgt? Waarom twijfelt hij dan, op eksakt dezelfde gronden, niet aan het bestaan van Thatcher?

Mist

Nochtans had het boekje veel kunnen bieden. Van zodra Blaisse zijn pretenzieuze stijl laat varen en niet probeert konklusies te trekken aan de hand van zijn persoonlijke belevissen, komt er namelijk een glimp te voorschijn van wat het had kunnen worden. Zoals bijvoorbeeld de uiteenzetting over de invloed van de media, de politiediensten en de anti-terreurbrigades in West-Duitsland ten tijde van de RAF-aanslagen en de activiteiten van de Baader-Meinhofgroep. Telkens wanneer Blaisse bij de tematiek blijft die hij had aangekondigd (terreur in relatie met media), wat echter zelden gebeurt, is het boek best leesbaar. Verder gaat het volslagen de mist in.

Lut De Boel

Mark Blaisse, *Aboe Nidal bestaat niet. De mythe en de media*, Uitgeverij de Arbeiderspers, Amsterdam, 183 pp.

BABS - Sint Lukas studente Babs Boey bij haar dierenin in de Brouwersstraat. 's Nachts droomt ze van Krokodillen met dikke billen.

(Foto Koen Hendrickx)

Vademekum

VOOR STUDENTEN KU LEUVEN

gratis voor eerstejaars in ruil voor inschrijvingsbon bij Loko, studentenorganisatie, 's Meiersstraat 5 (verbindingstraat Muntstraat - Hogeschoolplein) in Leuven

te koop voor ouderejaars op volgende plaatsen te Leuven:

- Acco, boekhandel
- Tiensestraat 134
- Altea, boekhandel
- Muntstraat 23
- Liberty Phone, telefoonwinkel
- Standonckstraat 2
- Peeters, boekhandel
- Bongdenotenlaan 153
- Standaard boekhandel,
- Naamsestraat 57
- Wouters, boekhandel
- Naamsestraat 48

100 frank

- Aanbod: wie rijdt mee (kostendelend) tussen Leuven en Kortrijk, op vrijdagavond en (of) zondagavond? Drie plaatsen vrij. Stefaan, Schapenstraat 13 (na 19.00 u).
- Typen van tesissen en alle verslagen: ☎ 23.54.76, liefst na 17.00 u.
- Te huur: discobar met of zonder dj. 3000 frank zonder, 6000 frank met. ☎ 23.30.86.
- Interfak Bigband werft nieuwe leden: speel je sax, trompet, trombone, gitaar, drums en heb je zin om mee te swingen? Maandagavond om 20.30 u in het Maria-Theresiacollege (Grote Aula).
- Gezocht: lenige dansfreak die mij de lambada wil leren dansen. M.a.w. welke student wil mijn danspartner worden? Kathy Beunens, Schapenstraat 37/Holberg 3.33. Indien klein van stuk of niet ernstig zich onthouden.
- Gezocht: gebruikte flora. Contacteer Steven Onzea, Remyvest 20, omgev. Tervuurse Poort.
- Gezocht: darts-pijlen (om mijn kot te beveiligen). Christoph Bambynek, Blijde Inkomst 158 B, ☎014 58.95.69, td. weekend.
- Labyrint, cultureel vrouwencafé, Visserstraat 2, ☎ 20.76.41. Café open wo & do 20-02.00 u, zo 20-24.00 u. Vrouwenfui elke vr & zat vanaf 22.00 u.
- Do 7/9 heb ik mijn rode pennezak laten liggen in AP 2. Breng hem ub terug, de konijntjes zullen je dankbaar zijn. Francis Devriendt, Blijde Inkomst 12 of studentensekretariaat Rechten. Beloning: een autentiék Rolls-Royce-ologo.
- Gevonden in de Muntstraat op 29/9: damespolshorloge, zwart lederen bandje, zilver- en goudkleurig. Stef Wauters, Justus Lipsiusstraat 18A/18.

ZOEKERTJES

- Studio wacht op nieuwe huurder vanaf 1/10, ongeveer 7000 BF. Inl. ☎ 28.50.17 (week) en 058/41.15.97.
- Wie wil zondagavond rond 20.00 u meerijsen vanuit Deurne (A'pen)? Kleine bijdrage. Meysman, Bergstraat 11, na 20.00 u contacteren.
- Leuven-Tielt: iedere zaterdagmiddag vertrek om 13.00 u, eventueel 14.00 u. U vraagt, wij rijden. ☎ 051/40.19.44.
- Te huur: gemeubelde, pas vernieuwde studentenkamer, Bongdenotenlaan 112. Inl. Diestsevest 9, ☎ 23.44.16, ts. 10-12.00 u en 16-18.00 u.
- Typen van tesissen, verslagen en teksten op laserprinter. Vertalingen, inbinding. Kris Rosselle, Naamsesteen-

weg. 130, 3030 Heverlee, ☎ 20.70.77.

- Luma, typen van tesissen, verslagen en teksten. Vertalingen. Steenbos 25, 1641 Alseberg, ☎ 02/380.12.80.
- Te huur: kot, Dagobertstraat 37. Te bevragen: Ladang, Maria-Theresiastraat 32.
- Kamer te huur: 4500 BF, ☎ 02/26.94.29.
- Keukengeiser, stereokassetdeck, draagb. tv en metalen buro. ☎ 22.74.81 of 23.55.31.
- Te huur: semi-gemeenschapshuis, Parijsstraat 38, bez. wo, do, vr van 16-16.30 u.
- English lessons, clases de español/finfiñol, native speaker, 350 BF/u, Eikstraat 12, ☎ 20.12.70, Andrew Salgado.
- Lut Vandemaele, Beeklaan 4, 8500 Kortrijk, ☎ 056/21.03.78, typt alle eindwerk en tesissen; nauwkeurige, viugge en verzorgde afwerking.
- Wie vond een zwarte portefeuille zonder geld (helaas) maar met onder meer mijn rijbewijs? Wil je hem terugbrengen naar Benoit Lannoo, De Beroitstraat 9.
- Ik verzorg al uw typwerk (tesissen, verslagen, etc.). Bel 25.30.51 (na 17.00 u).

De Algemene Vergadering van

Kringraad

zal op vrijdag 13 oktober overgaan tot de verkiezing van de volgende studentenvertegenwoordigers (m/v) voor het academiejaar 1989-1990:

- 1 vertegenwoordiger in de Akademische Raad voor de groep Positieve Wetenschappen;
- 2 vertegenwoordigers voor de Onderwijsraad waarvan 1 uit de groep Biomedische Wetenschappen, en 1 voor de groep Humane Wetenschappen B (L&W, Psychologie en Pedagogie, Godgeleerdheid en HIW);
- 1 vertegenwoordiger voor de Interfakultaire Commissie voor Aggregatie (ICA) behorende tot de groep Positieve Wetenschappen.
- In aanmerking voor deze mandaten komen alle studenten van de KU Leuven die aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De kandidaten moeten in de loop van het vorig academiejaar of het academiejaar 1987-88 in één zitting geslaagd zijn. Kandidaten voor de Onderwijsraad moeten bovendien een jaar lid geweest zijn van een POC of fakulteitsraad.

2. Van de kandidaten wordt een gedegen kennis verwacht in de POC, fakulteitsraad, Didactische Commissie, Centrum voor Aggregatie, Onderwijswerkgroep van de kring, presidium of Kringraad. Op basis van zo'n ervaring moeten zij grondig op de hoogte zijn van de problematiek inzake onderwijs en medebeheer in het algemeen, of hun toekomstig werkingsdomein in het bijzonder.

3. De kandidaten moeten bereid zijn om hun functie op te nemen volgens de geplengeden van Kringraad. Dit wil zeggen:

- De vertegenwoordigers worden ex officio lid van de Algemene Vergadering van Kringraad (zonder stemrecht). Deze vergadering komt tweewekelijks samen op vrijdagavond en werkt rond de belangenverdediging van de studenten inzake medebeheer, onderwijs, aggregatie en internationale studies. Van de vertegenwoordigers wordt verwacht dat zij dit lidmaatschap opnemen met zin voor initiatief.

- De vertegenwoordigers volgen van dichtbij het tot stand komen van de standpunten op de AV door bijvoorbeeld actieve inzet in de werkgroepen die zich bezighouden met deze problematieken.

- De vertegenwoordigers verwoorden en verdedigen het standpunt van de AV van Kringraad naar de Akademische Raad, Onderwijsraad en ICA, RIB en Mosaic, en omgekeerd brengen zij ook regelmatig verslag uit van die vergaderingen op de AV (ook schriftelijk).

- De vertegenwoordigers bereiden gezamenlijk (zowel inhoudelijk als wat de te volgen tactiek betreft) de vergaderingen voor, dit om de minime studenteninspraak maximaal te doen renderen. Ook voor deze specifieke voorbereiding moet tijd vrijgemaakt kunnen worden.

- Kombinaties met een zware opdracht binnen de kring (bijvoorbeeld pressen) worden over het algemeen afgeraden.

- Een mandaat als vertegenwoordiger houdt ook technisch en administratief werk in, bijvoorbeeld het schrijven en tikken van nota's aan die raden.

De verkiezingen vinden plaats op de Algemene Vergadering van Kringraad op vrijdag 13 oktober om 19.00 u in lokaal MT 24 in het Maria-Theresiacollege. Kandidaturen hiervoor moeten binnen zijn ten laatste op woensdag 11 oktober om 17.00 u.

Alle sollicitaties dienen schriftelijk met CV, motivering en vermelding van de speciale ervaringen die voor Kringraad nuttig kunnen zijn, toekomen op het sekretariaat van Kringraad t.a.v. Paul Vandepuit, 's Meiersstraat 5 in Leuven. Personen die solliciteren dienen aanwezig te zijn op de Algemene Vergadering van Kringraad waarop de verkiezing plaatsvindt.

BBL Student

Op naar de grootste onderscheiding.

B en je student? Dan hebben we een goeie tip om het academiejaar met glans in te zetten: BBL Student. Een uniek pakket voor iedereen die wil studeren zonder zijn vrijheid te verliezen.

Vertrekpunt: een Zichtrekening en een BBL-Kaart. Zo is je geld dag en nacht beschikbaar. In België en in het buitenland. Nieuwe kleren? Benzine? Boeken? Een etentje? Vier cijfertjes op het klavier en de rekening is betaald.

Maar BBL Student is veel meer. Het Groene Boekje en drie kredietformules: het Vakantievoorschot waarmee je reis al voor je vakantiejob betaald is; het Studentenkrediet waarmee je afstudeert zonder ooit in geldnood te raken; het

Studentenkrediet Specialisatie voor de knapste bollen. En dat is nog niet alles! Er is een cursus Engels in de USA (de vrijheid geeft je inderdaad vleugels), een ultra compleet documentatiecentrum voor wie alles over economie en financiën wil weten, drie maanden gratis lectuur en een gunstarief voor de belangrijkste tijdschriften. Dat allemaal is BBL Student.

Dus, geen minuut te verliezen. Kom van 15 augustus tot en met 31 oktober naar een BBL-kantoor. Je krijgt er je BBL Student verpakt in een prachtig doorschijnend koffertje*! Met de BBL kan je van meet af aan onderscheiden.

*Aanbod geldig zolang de voorraad strekt.

De BBL denkt aan u...

Hier komt op zes december niemand langs.

(Foto Koen Hendrickx)

Woningnood in Leuven

Wonen in Leuven wordt onbetaalbaar

Het Leuvense schepencollege heeft onlangs een Werkgroep Huisvesting opgericht om de plaatselijke woonproblematiek te onderzoeken. Dat is niets te vroeg, want de woonsituatie in Leuven is alarmerend. Dat is tenminste de mening van de 'Vierde Wereldbeweging' en het 'Forum rond Leegstand', organisaties die aan de werkgroep meedoen. De ongelijke concurrentie die de huurders ondervinden van studenten en EG-ambtenaren (jawel, 1992...) zorgt ervoor dat de huurprijzen onverantwoord hoog zijn. Vooral voor minvermogens dreigt wonen in Leuven onbetaalbaar te worden.

Er zijn verschillende oorzaken voor de huidige situatie, ook oorzaken waar de stad niets aan kan veranderen. Zo is de Belgische huurwetgeving volledig in het voordeel van de verhuurder opgesteld. Niet alleen kan hij de huurprijzen onbeperkt opdrijven, hij kan ook de huurder meestal zonder veel moeite uitzetten. In de huurcontracten is weliswaar steeds een vaste prijs bepaald, die slechts met akkoord van beide partijen kan veranderd worden, maar de verhuurder is hier onmiskenbaar de sterkste partij.

Meestal is een huurovereenkomst een contract van onbepaalde duur, dit is een contract waarin geen einddatum is bepaald. Zo'n contract kan altijd door beide partijen opgezegd worden, dus ook door de verhuurder. Het ligt voor de hand dat hij van dat recht gebruik zal maken als hij denkt van zijn huurder een hogere prijs te kunnen krijgen. De huurder is daartegen zo goed als machteloos, en zal, zolang hij het kan betalen, zwichten voor de chantage van de verhuurder. Verhuizen is immers iets wat ook huurders zoveel mogelijk willen vermijden. Bij een contract van bepaalde duur is de huurder beter beschermd, tenminste voor zover het contract loopt. Dan wordt ook hij aan de wetten van de markt onderworpen.

De huurdersmarkt wordt ook 'verpest' door studenten. Leuven is een kleine stad, en het is niet niks als daar zo'n 15.000 studenten komen wonen. Omdat ze weinig ruimte vragen is het mogelijk minstens vijf studenten in één woning te huisvesten. Allicht betalen die samen meer dan die ene huurder. Uit een enquête van de Werkgroep Studenten-huisvesting in 1988 bleek bovendien dat er steeds meer studenten zijn die een huis of een appartement huren. Tenslotte zijn er de EG-ambtenaren die in Brussel geen plaats meer vinden en naar Leuven uitwijken. Ze kunnen zich best een ruime flat permitteren, en betalen er dan ook meer voor dan een gezin met een modaal inkomen.

Waar de stad wel tekort schiet, is op het vlak van de sociale huisvesting. Sociale huurwoningen zijn bedoeld voor mensen met een (wettelijk bepaald) laag inkomen. Het komt voor dat huurders na een tijd meer gaan verdienen en het plafond overschrijden. Wettelijk gezien zouden ze moeten verhuizen, al was het

maar om de lijst van 2000 wachtenden wat korter te maken. Maar dat gebeurt niet altijd. De 'Vierde Wereldbeweging' weet in een brochure te vermelden dat slechts 50% van de sociale huurders echt behoefte zou zijn. Politiek dienstbetoon, zo wordt gefluisterd.

Betrokkenen van een van de sociale bouwmaatschappijen, 'Sint Maartensdal' wensten dat gerucht te bevestigen noch te ontkennen, wat natuurlijk doet vermoeden dat er wel degelijk iets scheef loopt. Massart, schepen van ruimtelijke ordening en voorzitter van de Werkgroep Huisvesting, stond ons wel te woord: niet alleen werd formeel ontkend dat er iets aan de hand zou zijn, maar er werden ook andere mogelijke oorzaken gegeven.

De huidige wetgeving verplicht namelijk de sociale huisvestingsmaatschappijen niet met de *armsten* te kontrakteren. Overigens zouden de huisvestingsmaatschappijen met zware financiële moeilijkheden kampen. Het komt namelijk al eens voor dat een huurder niet meer kan betalen. Hem daarom uitzetten zou financieel gezien misschien gezond zijn, maar is om sociale redenen onverantwoord. De huisvestingsmaatschappijen kunnen het hoofd echter alleen boven water houden door naast niet-betalende rechthebbende huurders ook *meerbetalende* huurders toe te laten, die eigenlijk geen recht hebben op een sociale woning. Hoe dan ook, op lange termijn wordt een dergelijke strategie onhoudbaar. De konklusie blijft dezelfde: veel minvermogens kunnen niet tegen een redelijke prijs aan een leefbare woning komen.

Renovatie

Aangezien Leuven tegelijk met een verkrottingsprobleem kampt, ligt het voor de hand dat men de oplossing eerst in die richting zoekt. En er zijn al een aantal projecten rond renovatie opgestart. De organisatie 'Forum rond Leegstand' bijvoorbeeld, heeft met een aantal woningzoekenden een *renovatiecontract* gesloten. Wie een bouwvallige woning opknappt, mag er gratis of tegen een geringe vergoeding in blijven wonen. Het Forum verleent technische en materiële hulp. Maar dit project kan

slechts *zeven* personen huisvesten. Ook de andere projecten zijn eerder kleinschalig.

Ook kennen de Vlaamse Gemeenschap, de provincie en de stad renovatiepremies toe, die onbeperkt kumulbaar zijn. De grootte daarvan is afhankelijk van de ligging van de woning: als die in een erkend herwaarderingsgebied ligt, ligt die rond de zestig procent van de renovatiekosten; anders ligt ze twintig procent lager.

Het Forum voor Leegstand zou willen dat die premies opgetrokken worden en dat ze opengesteld worden voor een ruimer publiek (nu heeft men alleen recht op premies als men tot een bepaalde inkomenscategorie behoort).

Ook zouden de huisvestingsmaatschappijen meer moeten doen aan renovatieprojecten, in samenwerking met organisaties die daar een zekere ervaring mee hebben. Het is namelijk zo dat er aan de ene kant een tekort is aan werkkrachten in de bouwsector. Tegelijk zijn veel werklozen op zoek naar een woning. De bouwmaatschappij zou, in samenwerking met het RVA, kunnen zorgen voor de opleiding van die werklozen. Voor de rest zouden de voorwaarden dezelfde blijven als bij het hierboven beschreven renovatiecontract.

Wat vindt het stadsbestuur van al deze plannen? Voor Massart is het nog te vroeg om daar een definitief antwoord op te geven. De Werkgroep is nog lang niet klaar en dan moet de gemeenteraad er nog over beslissen. Maar de stad is zeker bereid om meer te investeren in sociale huisvesting dan tot nu toe het geval was.

Boete

Een laatste manier om de woningnood te bestrijden zou erin bestaan een leegstandsbelasting te heffen op, of raadt het nooit, leegstaande woningen. De eigenaars zouden dan wel verplicht zijn hun woning te verhuren. Die belasting bestaat wel in Leuven, maar er zijn zoveel vrijstellingen dat er nauwelijks van een stimulans voor de huurdersmarkt gesproken kan worden. Er wordt dan ook voorgesteld om de vrijstellingen op te heffen en de belasting onbeperkt toe te passen. Maar Massart wil zich daar nog niet over uitspreken. Volgens de eigenaars is de leegstandsbelasting namelijk onredelijk zwaar. Geen wonder, vooral niet als je bedenkt dat het renoveren van een verwaarloosde woning miljoenen kost, vast verhuurders hebben geen recht op renovatiepremies. De leegstandsbelasting zal door de werkgroep geëvalueerd worden, en dan zal beslist worden of ze gehandhaafd zal worden, al dan niet verzwakt.

Luc Janssens

2 AGENDA

Samenstelling: Jan Van der Linden

Woensdag 4 oktober

20.00 u **KONCERT** Festival van Vlaanderen: I Solisti Veneti, olv S. Scimone, werk van Davaux, Schubert, Cherubini en Rossini, in de Begijnhofkerk, org. kultuurcommissie.
20.30 u **KLAPSTUK** Wo bist, ist danst 'Bei mir bist du schön', een Klapstuk-creatie van choreograaf Karlon Fonteyn, in de Vlamingenstr. 83, ink. 300 (stuc-lichaart: 250), org. Stuc.

Donderdag 5 oktober

20.00 u **KONCERT** Mol Percussion Orchestra, een vermaard perkussie-ensemble, in de concertzaal van het Lemmensinstituut, Herestraat 53, org. Lemmensinstituut.
20.30 u **KLAPSTUK** Wo bist, ist danst 'Bei mir bist du schön', choreografie Karlon Fonteyn, in de Vlamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.

Vrijdag 6 oktober

20.30 u **KLAPSTUK** Wo bist, ist danst 'Bei mir bist du schön', choreografie Karlon Fonteyn, in de Vlamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.

Zaterdag 7 oktober

08.00 u **FILM** Doorlopend *** films, tot 16.00 u, in het Paridaens Instituut, 016/20.26.55.
20.30 u **KLAPSTUK** De Gentse, ietwat prettig gestoorde groep Les Ballets C de la B brengt O boom; choreograaf Alain Platel weet maatschappelijke bekommernis in het werk te brengen, maar niet zonder humor en relativering, in het Arenberginstituut, Naamestraat 96, ink. 300 (stuc-lichaart: 250), org. Stuc.

Maandag 9 oktober

16.00 u **KLAPSTUK** Ariejan Korteweg praat met Alain Platel, van Les Ballets..., Korteweg is dansrecensent bij de Volkskrant en hoofdredacteur van het dans tijdschrift Notes, in 't Stuc, 1e verd., ink. gratis, org. Stuc.
20.00 u 11.11.11.11.11-studenten Leuven houden hun startvergadering, voor iedereen die geïnteresseerd is in derde wereldproblematiek, in 't Stuc.
20.30 u **KLAPSTUK** Wo bist, ist danst 'Bei mir bist du schön', choreografie Karlon Fonteyn, in de Vlamingenstr. 83, ink. 250/300, org. Stuc.
20.30 u **DEBAT** Politiek debat met de Vlaamse partijvoorzitters: Jaak Gabriëls, Frank Vandenbroucke, Herman Van Rompuy, Guy Verhofstadt, Mieke Vogels, moderator: Jos Bouvenroux, in de nieuwe Aula Maxima, org. Ekonomika.
20.30 u **KLAPSTUK** Les Ballets C de la B brengt O boom, choreografie Alain Platel, in het Arenberginstituut, Naamestraat 96, ink. 250/300, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

Kai Vöckler schildert, door Bert De Leenheer en Dirk Vanhecke, tot 8 oktober in Transit, Tiensevest 39.
Uit de schelp gekropen schelpenboeken, tot 14 oktober in de Centrale bib, aan het Laduzspelein.
Leuven brandt 25-26 augustus 1914, tot 21 oktober in de Centrale bib, op wekdagen van 9.00 tot 19.00 u.
Kommerciële fotografie werk van 6 reclame-fotografen, tot 8 oktober in Provincie museum Van Humbeek-Piron, Mechelsevest 108.
Europalia in Leuven werk van Tomioka Tessai (1836-1924), tot 3 december in het stedelijk museum, Savoyestraat 6, van 10 tot 12, van 14 tot 17 en van 19 tot 22 u.
Piet Gilles Leuvense kunstschilder, tot 31 oktober in de Centrale bib, van 9 tot 19.00 u.

REIS - Veto is op zoek naar jonge, dynamische, ambitieuze en getalenteerde studenten die willen plakken, fotograferen en vooral veel schrijven. Zij moeten ook goed zijn in het verzinzen van lange onderschriften voor foto's (schrijver dezes kan daarvan getuigen). Als beloning ontvangen zij snoepreizen naar Barcelona, Santorini en ook wel eens Parijs. Bovenstaande foto is dan ook een sferbeeld van een uitstapje naar die stad der steden. Voelt u zich geroepen? Zak af naar Veto en als welkomsgeschenk ontvangt u alvast een gratis kleurvergroting van deze Kompositie met Tweelfeltoeren.

(Foto Hendrik Delagrane)